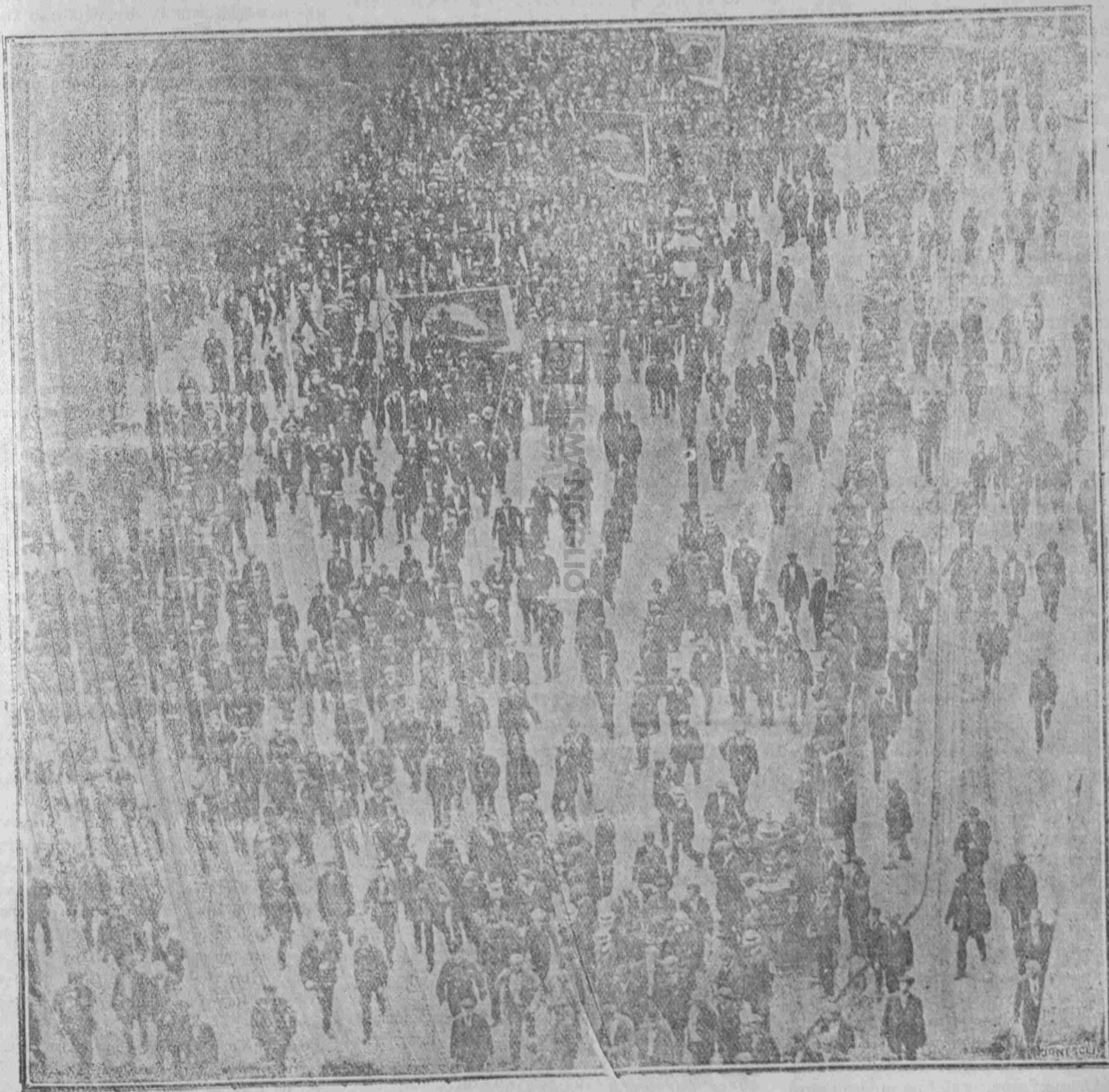

'Ασ' Όλα

Τὸ σὺμβολὸν μας: ΔΙ' ΟΛΙΓΩΝ ΠΟΛΛΑ

* ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ *

Ἐκ τῆς ἀπεργίας τοῦ Λονδίνου.

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΟΙΚΟΣ ΕΝ ΑΝΑΤΟΛΗ: ΣΤΑΪΝ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ

ΔΕΛΤΙΟΝ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΟΜΙΛΙΑ

ΑΜΟΙΒΑΙΟΤΗΣ

Ἡ αὐριανὴ περικοπὴ τοῦ Εὐαγγελίου, καί-
τοι εἶναι ἀπλὴ παραβολή, ἐν τούτοις εἶναι ἡ
πλέον ζωντανὴ κοινωνικὴ εἰκὼν. Ὁ δοῦλος
κατορθώνει καὶ λαμβάνει συγγνώμην καὶ
προθεσίαν δι' ὅσα ὄφειλε παρὰ τοῦ κυρίου
του, ἐν τούτοις δὲν παρέχει οὐδὲ τὴν μικροτέ-
ραν ἄνεσιν εἰς τὸν σύνδουλόν του, ὅστις τῷ
ὄφειλεν ἐλάχιστόν τι ποσόν. Τὸ ἀποτέλεσμα
ὑπῆρξεν ἡ τιμωρία του.

Ἡ παραβολὴ αὕτη μᾶς βυθίζει εἰς σκέψεις.
Μᾶς διδάσκει μὲ τὸν ἐπιβλητικώτερον τρόπον
τὴν ἀμοιβαιότητα ὡς καθήκον καὶ μᾶς ὑπο-
δεικνύει τὸ ὀδυνηρὸν τέλος, τὸ ὁποῖον ἐπακο-
λουθεῖ εἰς ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος θὰ τὴν ἀψηφίσῃ.
Ἡ ἀμοιβαιότης εἶναι παναρχαία ἀρετὴ ἢ
σκεπτομένη ἀνθρωπότης ἀπὸ τῶν πρώτων
αἰώνων ἀνεκάλυψε τὰ εὐεργετικὰ τῆς ἀποτε-
λέσματα καὶ ἀνήγαγε αὐτὴν εἰς σύστημα, εἰς
ἀρετὴν. Οὐδὲν μεταγενέστερον κοινωνικὸν ἢ
φιλοσοφικὸν σύστημα ἐξήγησε νὰ τὴν κατα-
στρέψῃ, τὸ δὲ Εὐαγγέλιον καὶ ἡ Καινὴ ἐν γένει
Διαθήκη πολλάκις ἀναφέρουσι περὶ αὐτῆς
καὶ διδάσκουσι τὴν ἀξίαν της.

Ἡ ἀμοιβαιότης, ἐπεκτεινομένη εἰς τὴν πνευ-
ματικὴν ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώ-
που, δὲν εἶναι οὔτε οὐτοῦτα, οὔτε ὄρατον ὄνει-
ρον. Πρόχειρα παραδείγματα ἔχομεν τὰς πρῶ-
τας χριστιανικὰς κοινωνίας, αἱ ὁποῖαι τὴν
ἀμοιβαιότητα, ἦν ἐδίδαξεν ὁ Χριστός, ἐφαρμο-
σασαι, κατέστησαν ἐπιζήλον καὶ παρ' αὐτῶν
τῶν εἰδωλολατρῶν, οἵτινες μετὰ φθόνου ἀνα-
φέρουσι περὶ τῆς ἀγνῆς καὶ ἀμοιβαίας, περὶ
τοῦ στενοῦ συνασπισμοῦ, περὶ τῆς εὐγενοῦς
φιλαλληλίας, τὴν ὁποῖαν ἐφήρμοζον οἱ σύγ-
χρονοὶ τῶν χριστιανῶν.

Μὲ τὴν πάροδον τῶν αἰώνων, μὲ τὴν εἰς-
βολὴν τοῦ ὕλισμοῦ καὶ τοῦ ἀτομικισμοῦ εἰς
τὸν βίον μας, ἡ ἀμοιβαιότης ἤρχισε νὰ ἐκλει-
πῇ τόσον, ὥστε ἕκαστος περιώριζε τὸ ἐνδια-
φέρον του μόνον εἰς ἑαυτόν, οὐδὲν καλὸν περὶ
οὐδενὸς σκεπτόμενος. Ἡ δυστυχία τότε εἰσέ-
ρυσσε, διότι πρὸς στιγμὴν εὐρέθη περιστοιχι-
ζόμενος μόνον ἀπὸ ἐχθρούς, ἐνῶ ἠδύνατο κῶ-
λιστα νὰ μὴ ἔχη παρὰ φίλους.

Εὐτυχῶς ὁμως ἡ ἐπίδρασις τοῦ Εὐαγγελίου
καὶ εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν ἐφθασεν εὐε-
ργετικῇ. Ἐθνη προηγμένα εἰς τὸν πολιτισμόν,
ἀλλὰ δυστυχῆ διὰ τοὺς λόγους, τοὺς ὁποῖους
προανέφερον, ἀνεμέτρησαν τὸ βάραθρον, πρὸς
τὸ ὁποῖον φέρονται, καὶ ἀποτινάσσοντα τὰς πα-
λαιὰς προλήψεις, ἔρχονται νὰ ἐφαρμοῦσιν κατὰ
τὸ μέτρον τῆς ἐποχῆς τὴν ἀμοιβαιότητα, ἣτις
εἶχε χαρίσει ἄλλοτε εἰς τὴν ἀνθρωπότητα τὴν
εὐτυχίαν. Καὶ ἰδρύνονται ἐταιρίαι, συνιστῶν-
ται σύλλογοι, θεσπίζονται νόμοι, συστήματα
καταρτίζονται, συσπειροῦνται ὁμάδες, ἵνα
κατορθώσωσι νὰ ἐφαρμοῦσιν αὐτήν.

Ἡμεῖς δὲν φροντίζομεν ὅσον πρέπει περὶ
τούτου. Ἄρα γε ἐπιθυμοῦμεν νὰ δυστυχήσω-
μεν περισσότερο, διὰ νὰ ἐννοήσωμεν καὶ καλ-
λίτερον τὴν ἀνάγκην τῆς ἀμοιβαιότητος;

Τὸ κυριώτερον γεγονός τῆς παρελθούσης
ἐβδομάδος ἦτο αἱ ἐπανειλημμέναι παραστά-
σεις τῆς Ὑψηλῆς Πύλης διὰ τὰ ἐν Κρήτῃ
συμβαίνοντα καὶ τὸ Κρητικὸν ἐν γένει ζή-
τημα.

Καὶ πρῶτον μὲν ὑπέβαλε παραστάσεις διὰ
τὰ ἐν Κρήτῃ συμβαίνοντα καὶ διετύπου τὸν
φόβον μήπως οἱ ἐν Κρήτῃ μωαμεθανοὶ πά-
θωσι τι ἐκ τῆς ἐξεγέρσεως καὶ τοῦ ἐρεθισμοῦ,
ὑφ' οὗ ἐμπνέονται οἱ χριστιανοὶ κάτοικοι,
ἐτοιμζόμενοι ἅμα τῇ λήξει τῆς περιόδου
τῆς ἀρμοιτείας τοῦ κ. Ζαῖμη νὰ κηρύξωσι
καὶ αὐτὴς τὴν ἔνωσιν, καὶ τὰ παράπονα διὰ
τὴν ἔλθειν ἀσφαλείας καὶ διὰ τοὺς δαπρα-
τομένους συνεχεῖς φόνους μωαμεθανῶν.

Εἰς τὴν διακοίνωσιν αὐτὴν λέγεται ὅτι
ἐδόθη ἤδη ἀπάντησις, ὅτι αἱ Προστάτιδες
Δυνάμεις ἔλαβον καὶ θὰ λάθωσιν ἐν ἀνάγκῃ
καὶ νέα μέτρα διὰ τῆς ἀποστολῆς πολεμικῶν
πρὸς τήρησιν τῆς ἐν τῇ νήσῳ ἀσφαλείας, ἣτις
οὐδὲλως ἐν τῷ μεταξὺ διαταράχθη, οὔτε
συνέβησαν συστηματικαὶ δολοφονίαι, ὡς ἀνε-
κοίνου ἢ διακοίνωσις, καθ' ὅτι θὰ εἶχον καὶ
αὐτοὶ εἰδησιν τούτων ἐκ πληροφοριῶν, τὰς
ὁποίας ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ διεβίβαζον
οἱ ἐν Χανίοις γενικοὶ πρόξενοι.

Λέγεται δὲ πρὸς τούτους, ὅτι ὁ σὶρ Γκρέυ
προσέβηκεν ὅτι, ἂν μέχρι τοῦδε συνέβησαν
φόνου τινές, οὔτοι δὲν πρέπει νὰ ἀποκαθῶσιν
εἰς πολιτικὰ ἐλατήρια, ἀλλὰ φέρουσι χαρα-
κτῆρα κοινῶν ἐγκλημάτων, ὅπως καὶ ἀλλα-
χοῦ συμβαίνουσι καθ' ἑκάστην.

Κατόπιν ὄλων τούτων ἡ Ὑψηλὴ Πύλη
ἐπέδωκε δευτέραν διακοίνωσιν, ἐν ἣ δὲν ἀνα-
φέρει περὶ ἐγγιλημάτων, ἀλλὰ περιορίζεται
εἰς τὴν ἐκφρασιν φόβων διὰ τὴν ἀπειλητικὴν
ἐξέγερσιν τῶν χριστιανῶν καὶ ἐπιζητεῖ τὴν
λύσιν τοῦ Κρητικοῦ ζητήματος, διατηρουμέ-
νων ὄλων τῶν ἐπὶ τῆς νήσου δικαιωμάτων
τῆς Τουρκίας καὶ καταργουμένου τοῦ εἴδους
τοῦ μέχρι τοῦδε ἀρμοστειακοῦ καθεστῶτος.

Κατὰ τὰς ἐκ Λονδίνου εἰδήσεις, ἡ λύσις
ἢ ὑπὸ τῆς Ὑψηλῆς Πύλης προτεινομένη δὲν
φέρει τὰ στοιχεῖα ὀριστικῆς τοιαύτης, καὶ
πάλιν δὲ ὁ σὶρ Ἐδουαρ Γκρέυ ἐδήλωσεν ἐπὶ
τῆς προτάσεως αὐτῆς, ὅτι αἱ Δυνάμεις δὲν
θεωροῦσι τὴν ἀνακίνησιν τοῦ Κρητικοῦ ζητή-
ματος ἐπίκαιρον, διότι αὐτὴ δυνατόν νὰ προ-
καλέσῃ διεθνεῖς περιπλοκάς, τὰς ὁποίας πᾶ-
σαι ἀποφεύγουσιν, ἰδίᾳ δὲ αἱ Προστάτιδες
Δυνάμεις δὲν εἶναι διατεθειμέναι νὰ ἀλλά-
ξωσι τὸ ὑπάρχον καθεστῶς, θὰ ἐμποδίσωσι
δὲ πᾶν πρὸς τοῦτο διάδημα τῶν Κρητῶν.
Συνέστησαν ἐπομένως ἡρεμίαν καὶ ἀποφυγὴν
τῆς ἀνακινήσεως τοῦ ζητήματος, διότι αἱ
Δυνάμεις συσκέπτονται ἐπὶ τοῦ πρακτέου καὶ
τῆς τηρήσεως τοῦ καθεστῶτος.

Εἰς τὰς δηλώσεις τοῦ σὶρ Γκρέυ ἠκολούθη-
σαν αἱ ἀπαντήσεις τῆς Γαλλίας καὶ Ἰταλίας.
Καὶ αἱ ἀπαντήσεις αὗται ὡς καὶ αἱ τῆς Ρω-
σίας φαίνονται ἐξώδικοι καὶ οὐχι ὀριστικοί.
Ἐν αὐταῖς τονίζεται ἰδιαιτέρως, ὅτι ὁ καιρὸς
δὲν εἶναι ποσῶς κατάλληλος διὰ τὸν διακανο-
νισμόν τῆς υποθέσεως καὶ ὅτι τὸναντίον
πᾶσα λύσις παρὰ τὸ καθεστῶς θὰ ἠδύνατο νὰ
προκαλέσῃ περιπλοκάς.

Ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Α. Θ. Π. συνήλθε τὴν
παραλθοῦσαν τετάρτην ἡ Ἱερά Σύνοδος εἰς τακτι-
κὴν συνεδρίαν, καθ' ἣν ἀνεγνώσθησαν τηλεγραφή-
ματα τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἀδριανουπόλεως καὶ
τῆς Δημογεροντίας, οἵτινες ἐκφράζουσι τὴν πεποίθη-
σιν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ σεβασθῇ τὸ Προνομι-
κὸν καθεστῶς τῶν Πατριαρχείων.

Κατὰ τὴν συνεδρίαν αὐτὴν ἀνεγνώσθη καὶ γράμ-
μα τοῦ Σεβ. Μητρ. Δέρκων, ὅστις καταγγέλλει, ὅτι
ὁ Μουδίου Πύργου ἔπαισε τὸν μουχτάρην τῆς
Ἑλληνικῆς κοινότητος Πύργου ἄνευ οὐδεμιᾶς
ἀφορμῆς καὶ διώρισεν ἕτερον, χωρὶς νὰ ζητήσῃ
τὴν γνώμην τῆς Κοινότητος. Ἐνεκρίθη νὰ γίνουσι
ἐνέργειαι παρὰ τῇ Κυβερνήσει.

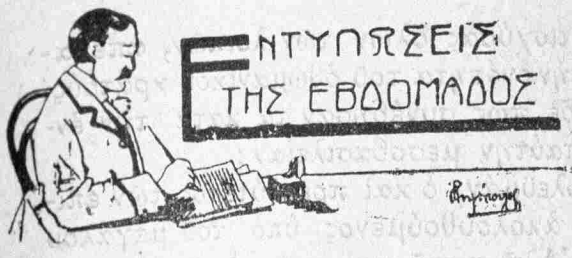
Ἀντιπροσωπεῖα τῶν ἐν ταῖς νομαρχίαις Μουσοῦ-
λης καὶ Βαγδάτης καθολικῶν χαλδαίων, ἐπισκε-
φθεῖσα χθὲς τὴν Α. Θ. Π., τῇ ὑπέβαλε τὰ σέβη των
καὶ τὴν ἀφοσίωσίν των.

Οἱ ἀντιπρόσωποι ἐξέφρασαν πρὸς τούτους τὴν
εὐχὴν καὶ ἐπιθυμίαν τῶν συμπατριωτῶν των, ὅπως
ἐν τῷ μέλλοντι ἐπεκταθῇ καὶ εἰς αὐτοὺς ἡ προ-
στασία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Ἐπὶ συνόδου ἀνεγνώσθη τηλεγράφημα τοῦ ἀρ-
χιερατικοῦ ἐπιτρόπου τοῦ Σεβ. ἀγ. Θεσσαλονίκης
Θεοφ. ἀγ. Ροδοστόλου, ἀγγέλλοντος τὸν θάνατον
τοῦ ἐπισκόπου Ἱερισσοῦ καὶ Ἀγ. Ὄρους. Τηλε-
γραφικῶς διετάχθη ὁ ἀγ. Ροδοστόλου, ἵνα φρον-
τίσῃ διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς περιουσίας τοῦ μα-
καρίτου.

Ἀπήχθη πρὸ ἡμερῶν ἐκ τοῦ χωρίου Καρυῆς τῆς
Ἑλασσῶνος ἡ Μαρία Εὐαγγέλου καὶ ἤχθη εἰς
Σέρβια, ἔνθα ἐξηναγκάσθη εἰς ἐξιλάμισιν. Ὁ
Μητροπολίτης Σερβίων καὶ Κοζάνης κ. Φώτιος
πληροφορηθεὶς τὴν εἰς Σέρβια προσαγωγὴν τῆς
ἀπαχθείσης, ἔσπευσεν ἀμέσως ἐκεῖ καὶ διεμαρτυ-
ρήθη ἐντόνως εἰς τὰς ἀρχάς. Ὁ Μουτσαρῆφης
ἀνεγνώρισε τὸ δίκαιον τῶν διαμαρτυριῶν καὶ διέ-
ταξε νὰ προσαχθῇ ἡ ἀπαχθείσα, ἣτις, ἐνθαρρυν-
θεῖσα ἐκ τῆς παρουσίας τοῦ Μητροπολίτου, ἔπεν
ὅτι βιαίως ἀπήχθη καὶ ὅτι βιαίως ἐξηναγκάσθη
νὰ φορέσῃ φερειζέν, καὶ ὅτι οὐδέποτε ἐπεθύμησε
νὰ ἀπαρνηθῇ τὴν πίστιν τῶν πατέρων της. Κατό-
πιν τῶν ὁμολογιῶν τούτων ἡ κόρη ἀφέθη ἐλευ-
θέρᾳ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν οἰογένειάν της. Τὸ
Πατριαρχεῖον, εἰς ὃ ἐτηλεγραφήθη τὸ γεγονός, ἐν-
κρινε νὰ γίνουσι ἔντονα παρὰ τῇ Κυβερνήσει δια-
βήματα.

Κατὰ τὴν συνοδικὴν συνεδρίαν τῆς παρελθούσης
πέμπτης ἀνεγνώσθη ἐπίσημος [ἐκ Χίου ἐκθεσις,
καθ' ἣν ἡ ἐν τῇ νήσῳ κατάστασις παρίσταται ὡς
λίαν ἐκρυθμῶς. Ἐν Βροντάδῳ ἀναφέρουσι ὅτι ἐδά-
ρησαν 28 ὁμογενεῖς, ἐν Νινίταις ἐδάρησαν οἱ ἡγε-
μονεροντες, ἐν Σιδιηροῦντι ἐπυροβόλησαν κατὰ τῆς
οἰκίας τοῦ ἱερέως καὶ παρ' ὀλίγον θὰ τὸν ἐφό-
νευον. Ἐν Οἰνούσσαις εἰσῆλθον οἱ χωροφύλακες
εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἠρέυνθησαν κάτωθεν τῆς Ἀγ.
Τραπέζης καὶ ἔδηραν ἀνηλεῶς ἕνα γέροντα. Εἰς
τὴν Ἐξω Διδύμου ἀπέθανεν ἐκ τῶν δαρμῶν ὁ
Γεώργιος Λωρεντζάκης. Ἐν Κάμπῳ ὑπῆρχε κοι-
νωτικὸν περίσσευμα 4000 γροσίων, τὰ ὁποῖα ὁ ἀρ-
χιηγὸς τῆς χωροφυλακῆς διὰ φυλακίσεως τῶν δη-
μογερόντων καὶ ἄλλων βαναυσότητων ἐσφετερίσθη.

ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΑΓΚΗ

Πολλάκις ἀπὸ τῆς στήλης ταύτης καὶ εἰς διαφόρους εὐκαιρίας δὲν ἐλείψαμεν ν' ἀναφέρωμεν περὶ τῆς μεγαλειτέρας τῶν ἐθνικῶν ἡμῶν ἀναγκῶν, καὶ χωρὶς νὰ αἰσθανθῶμεν πικρίαν, διότι εἰς τὴν φωνὴν μας δὲν ἐπηκολούθησαν τὰ ἔργα, τὰ ὁποῖα ἀνεμένομεν, τολμῶμεν νὰ ἐπανέλθωμεν, διότι εἴμεθα πεπεισμένοι, ὅτι οὐδὲν ἄλλο ἢ τὴν ἀλήθειαν αὐτὴν διερμηνεύομεν.

Τὸ ἔργον τοῦ δημοσιογράφου εἶναι καὶ κατὰ τοῦτο ἄχαρι. Ἀφοῦ ἀπαξ κατίδη κάτι σφαλῆρον ἢ ἄτοπον, ὀφείλει νὰ τὸ καταγγέλλῃ καὶ νὰ ἐξακολουθῇ καταγγέλλων, μέχρις οὗ ἡ κοινὴ τέλος ἀφυπνισθῇ, μέχρις οὗ ἀνανήψῃ. Ἡ πρώτη ἐπίκλησις του θὰ μείνῃ ἀνευ ἀποτελέσματος, θὰ ἐπακολουθήσῃ μετὰ τῆς αὐτῆς τύχης καὶ ἄλλαι, ἀλλ' οὐδέποτε θὰ δικαιολογηθῇ ἂν ἀπαυδήσῃ φωνάζων, ἂν ἀποκάμῃ κηρύττων τὴν ἀλήθειαν.

Πολλοὶ εἰς ὅλους τοὺς τόνους καὶ εἰς ποικίλους ρυθμοὺς ἐτόνισαν τὰς ἐθνικὰς μας ἀνάγκας· δὲν δικαιολογούμεθα ὅμως ἂν δὲν προσθέσωμεν τὴν φωνὴν μας εἰς τὴν συναυλίαν των, τοσοῦτον μᾶλλον, ὅσον νομίζομεν, ὅτι αἱ περιστάσεις ὑπὲρ ποτε μᾶς τὸ ἐπιβάλλουσι καὶ ὁ καιρὸς εἶναι πολὺ πρόσφατος διὰ νὰ γίνῃ ὅ,τι μέχρι σήμερον δὲν ἔγεινεν ἢ νὰ συμπληρωθῇ ὅ,τι ἐλλειπῶς ἐδημιουργήθη.

*

Οὐδεὶς ἀγνοεῖ, ὅτι παρὰ τὸν ἀτομικὸν ἀγῶνα τῆς ὑπάρξεως, παρὰ τὴν ἀγρίαν τῶν ἀτόμων πάλην, ὑπάρχει καὶ ὁ ἀγὼν τῆς ἐθνικῆς ἐπικρατήσεως, ἀγὼν, μὴ ἐπιτελούμενος μὲν διὰ τῶν φονικῶν μέσων, τὰ ὁποῖα διαθέτουσιν οἱ κοινοὶ πόλεμοι, ἀλλ' οὐχὶ καὶ διὰ τοῦτο ὀλιγώτερον φοβερός.

Ἐπάνω εἰς τὸ μέγα στάδιον τῶν ἀγῶνων καλοῦνται ὅλα τὰ ἔθνη· ἕκαστον φέρει μεθ' ἑαυτοῦ ὅλα τὰ ἐφόδια, τὰ ὁποῖα νομίζει ἀρκετὰ πρὸς ἐπιτυχίαν του καὶ ὅλα στρέφονται πρὸς ἓν σημεῖον, τὸ ὁποῖον χάνεται μέσα εἰς τὴν ἀμφιλύκην τοῦ μεμακρυσμένου ὁρίζοντος. Καὶ ὁ ἀγὼν ἀρχίζει, ἢ μᾶλλον συνεχίζεται, ἀγὼν ἀντοχῆς καὶ ταχύτητος, εἰς τὸν ὁποῖον θὰ φανῇ νικητὴς ὁ μᾶλλον ἰσχυρὸς καὶ ὁ κάλλιον ἐφωδιασμένος.

Τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος ἐκλήθη εἰς τὸν ἀγῶνα αὐτὸν τῆς εὐγενεῖς ἀμίλλης καὶ προόδου. Μὲ τὰ προσόντα, τὰ ὁποῖα τὸ διακρίνουσι, κατώρθωσε κατὰ καιροὺς λίαν, ἄλλως τε, ἀφ' ἡμῶν μεμακρυσμένους, νὰ διακριθῇ καὶ κρατῶν πρῶτον αὐτὸ τὸν πυρσὸν νὰ χρησιμεύσῃ ὡς εὐγενὴς πρόδρομος παντὸς ὠραίου ἔργου. Ἡ λαμπρὰ αὕτη διὰ τὸ ἔθνος μας περίοδος ὑπῆρξε καὶ μακρὰ καὶ καρποφῆρος, ἀλλὰ παρήλθε. Περιστάσεις διάφοροι, ποικίλα γεγονότα, ἐμάραναν τὸν ζῆλον καὶ παρέλυσαν τὰς δυνάμεις· ὁ πυρσὸς ἐκ τῶν ἑλληνικῶν χειρῶν κατέπεσε καὶ ἄλλα ἔθνη κατέλαβον τὴν ἐπίζηλον θέσιν του. Ἐν τούτοις τὸ ἔθνος δὲν ἀπηύδῃσε, καίτοι δὲ δὲν εἶναι πλέον ὁ πρόδρομος, δὲν παύει νὰ εἶναι εἰς τῶν θερμοτέρων ἀγωνιστῶν.

*

Πρέπει ὅμως νὰ ἀρκεσθῶμεν εἰς τὴν θέσιν, εἰς τὴν ὁποῖαν σήμερον εὐρισκόμεθα; μᾶς ἀρέσκει νὰ βλέπωμεν ἄλλους νὰ μᾶς ὑποσκελίζωσι καὶ ν' ἀπωθῶσιν ἡμᾶς παρήμερα; Ἡ πτώσις τῶν ἀτόμων εἶναι ἴσως ἀκίνδυνος, ἀλλ' ἡ πτώσις τῶν ἐθνῶν εἶναι φοβερά. Ἀλλοίμονον εἰς τὸ ἔθνος ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον θὰ ἐξασθενήσῃ ἢ θὰ μαρανθῇ. Ὁ θάνατός του θὰ εἶναι αἰώνιος.

Τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος ἔχει μεγάλα καὶ ὑψηλὰ καθήκοντα ἀπέναντι τῆς ἀνθρωπότητος, ἀπέναντι ἑαυτοῦ· δὲν πρέπει νὰ φανῇ κατώτερον τῶν προσδοκιῶν του καὶ ἀνάξιον τῶν ἰδανικῶν, τὰ ὁποῖα διέγραψε. Δὲν εἴμεθα ἐξ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι τονίζουσιν ἱερεμιάδας ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν ἔρειπίων· δὲν φρονοῦμεν μετ' αὐτῶν ὅτι παρήλθε πᾶσα ἐλπίς, τὸ δὲ ἔδαφος κλονίζεται ὑπὸ τοὺς πόδας μας. Ἀφ' ἧς στιγμῆς πιστεύσει τις τοῦτο, ὁ φόβος του θὰ γίνῃ ἀλήθεια. Ἀλλὰ καὶ δὲν τυφλώττομεν πρὸ τῆς καταστάσεως, εἰς τὴν ὁποῖαν εὐρισκόμεθα. Ἀφήκαμεν τὸ ἔθνος ν' ἀκολουθήσῃ τὴν φορὰν, τὴν ὁποῖαν ὁπωσδήποτε ἔσχε καὶ οὐδεμίαν ἢ ἐλαχίστην καταβάλλομεν προσπάθειαν ὅπως ἡ φορὰ αὕτη καταστῇ ταχύτερα καὶ διασκήσῃ.

Τί λείπει ἄρα γε διὰ νὰ γίνῃ τοῦτο; Τί πρέπει νὰ κάμωμεν διὰ νὰ ἐνισχύσωμεν τὸ ἔθνος εἰς τὸν εὐγενῆ τῶν ἐθνῶν ἀγῶνα;

Καθ' ἡμᾶς, πρέπει νὰ ἐνισχύσωμεν τὸν ἐθνικὸν χαρακτήρα καὶ νὰ ἐφοδιασθῶμεν μὲ πρακτικὸν πνεῦμα.

*

Αὐταὶ εἶναι αἱ δύο μεγάλαι ἐθνικαὶ ἀνάγκαι, μεγάλαι, ἴσως μέγισται, ἀλλ' ὄχι ὅμως καὶ τοιαῦται, ὥστε νὰ μὴ δύνανται νὰ πληρωθῶσιν. Ἀφθονα μέσα δυνάμεθα νὰ διαθέσωμεν χάριν αὐτῶν, μέσα πολὺ πρόσφορα καὶ ἀποτελεσματικά, ἀρκεῖ νὰ θελήσωμεν. Ἐν ἓκ τούτων, εἰς τὸ ὁποῖον καὶ σήμερον θὰ ἐπιμείνωμεν, εἶναι ἡ διοργάνωσις τῶν σχολῶν μας συμφώνως πρὸς τὰς ἀνάγκας ταύτας καὶ τὸ πνεῦμα τῆς συγχρόνου ἐποχῆς.

Δύο σχολῶν ἔχομεν ἀπόλυτον ἀνάγκην: Νηπιαγωγείων καὶ Πρακτικῶν Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν. Δὲν φρονοῦμεν ὅτι αἱ λοιπαὶ εἶναι περιτταί, ἀλλὰ ἐκάστη νέα ἀποτελεῖ ἓν σφάλμα, ἓν ἁμάρτημα.

Ἐχομεν ἀνάγκην Νηπιαγωγείων πολλῶν, ἀφθόνων· πρέπει ταῦτα ἀναρίθμητα νὰ κατασπαρῶσιν εἰς ὅλας τὰς ἑλληνικὰς κοινότητας, ἀπὸ τῆς μικροτέρας μέχρι τῆς μεγαλειτέρας, ἀπὸ τῆς πλουσιωτέρας μέχρι τῆς ἀπόρου. Ἡ ἀνάγκη τῶν Νηπιαγωγείων εἶναι ἐνδεδειγμένη· αὐτὰ διαπλάττουσι τὸ πρῶτον τὴν καρδίαν, σφουρηλατοῦσι τὸ πνεῦμα καὶ ἀντικαθιστῶσι τὴν μητέρα, ἡ ὁποῖα εἶναι ἀνίκανος νὰ διδάξῃ τι τὸ τέκνον τῆς, ἀφοῦ δὲν γνωρίζει οὔτε τὴν θρησκείαν τῆς καὶ τὴν γλῶσσάν τῆς, ἢν ἔχει ἀπομάθει. Θὰ θεωρηθῶ ἴσως ὑπερβολικός, ἂν εἴπω, ὅτι εἶναι ἀνάγκη εἰς κάθε ἑκατὸν ἢ μᾶλλον εἰς ἐκάστην πεντηκοντάδα οἰκογενειῶν νὰ ὑπάρχῃ καὶ ἓν Νηπιαγωγεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον ἡ ἐποπτικὴ διδασκαλία νὰ ἐπικρατῇ. Μόνον ὅσοι ἐγνώρισαν κοινότητάς τινος δύνανται νὰ δικαιολογήσωσι τὴν ἐπιμονὴν μας ταύτην, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι δὲν τὰς ἐγνώρισαν, ἄς εὐαρεστηθῶσι νὰ μᾶς πιστεύσωσιν. Ἡ ἐθνικὴ παιδείσις δὲν δίδεται εἰς τὰ πανύψηλα καὶ καλλιμάραμα μέγαρα τῶν ἀνωτέρων σχολῶν μας· συμπληροῦνται ἴσως ἐκεῖ, ἀλλὰ δίδεται ἀποτελεσματικώτατα καὶ γενικῶς ἀπὸ τὰ χεῖλη τρυφεροῦς τινος διδασκαλίας, γλυκυλάου διδασκάλου

κάτω ἀπὸ μίαν στέγην ἢ ὑπὸ πλατύφυλλον τινα πλάτανον. Ἐγὼ τοῦλάχιστον ἀποκαλύπτομαι μετὰ περισσοτέρου σεβασμοῦ πρὸ τοῦ διδασκάλου ἐκεῖνου, ἢ πρὸ σοφοῦ τινος καθηγητοῦ καὶ συγκινοῦμαι πλείοτερον πρὸ ταπεινῆς τινος πρωτοβαθμίου σχολῆς, παρὰ πρὸ ἐνὸς γυμνασίου. Τὸ Νηπιαγωγεῖον ἀπευθύνεται πρὸς τὴν ὁλότητα τοῦ ἔθνους, ὁμιλεῖ εἰς τὴν καρδίαν του, περισώζει τὴν θρησκείαν καὶ χαρίζει ὅ,τι ἔχει ἀπολεσθῆ: τὴν ἐθνικὴν συνείδησιν, τὴν ἐθνικὴν γλῶσσαν.

*

Ἡ εὐημερία τῶν ἀτόμων εἶναι ὁ μεγαλείτερος συντελεστὴς τῆς ἐπικρατήσεως τῶν ἐθνῶν καὶ ἡ εὐημερία σήμερον κατακτᾶται διὰ τῆς πρακτικότητος. Ἐμπόριον, βιομηχανία, γεωργία, παραγωγή, ἰδοὺ τὰ μεγάλα σύμβολα τοῦ αἰῶνος, ὑπὸ τὰ ὁποῖα στρατολογοῦνται αἱ νεώτεροι στρατιαί, αἱ προωρισμέναι νὰ κατακτήσωσι τὴν εὐημερίαν καὶ τὴν ἰσχύν. Ἀλλοίμονον εἰς ἐκεῖνους, οἱ ὁποῖοι εἴτε ἐκ περιφρονήσεως, εἴτε ἐξ ἀνικανότητος ἀποδυσπετήσωσιν ἐκ τῶν τάξεων τῆς μεγάλης αὐτῆς στρατιᾶς· θὰ πάθωσιν ὅ,τι μικρὸς λόχος ἀπομακρυνόμενος τοῦ κεντρικοῦ στρατοπέδου: θὰ κυκλωθῇ καὶ θὰ καταστραφῇ. Καὶ μ' ὅλα ταῦτα ἡμεῖς εἴμεθα ἐξ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἢ ἀρνούμεθα τὰ ἐκ τῆς πρακτικότητος ὀφελήματα ἢ κατερχόμεθα εἰς αὐτὴν ἀνέτοιμοι, ἄοπλοι, ἄπειροι. Χάνομεν πολὺτιμα ἔτη τῆς ζωῆς μας εἰς ἐπουσιώδη, εἰς τύπους, εἰς θεωρίας καὶ ἔπειτα κυριολεκτικῶς χανόμεθα, ὅταν πρόκηται νὰ λάβωμεν μέρος εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς. Καὶ ὅμως δὲν στερούμεθα πρακτικοῦ πνεύματος, ἀλλ' ἔχομεν ἀνάγκην ὅπως τὸ καλλιεργήσωμεν. Διὰ νὰ γίνῃ τοῦτο ἐπιτυχῶς πρέπει νὰ ἰδρυθῶσιν Ἐπαγγελματικαὶ ὁμογενεῖς Σχολαὶ καὶ ἕως οὗ γίνῃ τοῦτο, πρέπει εἰς ὅλας τὰς σχολὰς μας, ἀπὸ τῆς μικροτέρας μέχρι τῆς μεγαλειτέρας νὰ εἰσαχθῶσι τὰ πρακτικὰ μαθήματα.

*

Δὲν ἐπεκτεινόμεθα περισσότερον. Αἱ στήλαι μας εἶναι μικραὶ διὰ τὰ ἐπιχειρήματα, τὰ ὁποῖα δυνάμεθα νὰ παρατάξωμεν. Ἐπικαλούμεθα τὴν προσοχὴν τοῦ Ἐθνικοῦ μας Κέντρου· ἄς μᾶς ἐπιτρέψῃ νὰ φρονῶμεν ὅτι ἔχει καὶ ἄλλον προορισμὸν ἐκτὸς τῆς διεκπεραιώσεως τῆς τρεχούσης ὑπηρεσίας. Ἐπικαλούμεθα τὴν δραστηριότητα τῶν μητροπολιτῶν μας· δὲν θὰ μᾶς πείσωσι ποτὲ ὅτι μία πολυτελής ἐκκλησία ἀξίζει περισσότερον ἀπλοῦ τινος Νηπιαγωγείου. Ἐπικαλούμεθα τὴν φιλοπατρίαν τῶν ἐφοροδημογεροντιῶν, πρὸ τῆς ὁποίας ἀξιοῦμεν νὰ θρυμματισθῶσι τὰ προσωπικὰ καὶ ποταπὰ μίση. Ἐπικαλούμεθα τὴν ἀφοσίωσιν τῶν νεαρῶν διδασκάλων· δὲν θὰ δυνηθῶσι καλλίτερον νὰ ὑπηρετήσωσι τὸ ἔθνος, εἰμὴ ἂν θυσιάσωσι 2—3 ἔτη τοῦ βίου των, ἐργαζόμενοι μὲ τὴν θαυμαστὴν θέρμην των εἰς κάποιον σχολεῖον μεμακρυσμένου τινὸς χωριοῦ. Ἐπικαλούμεθα τὴν γενναιότητα τῶν πλουσίων μας καὶ τῶν εὐεργετικῶν σωματείων τὴν δρᾶσιν, καὶ τοῖς ἐπιναλαμβάνομεν: Ἄς δείξωσι τὴν ὑπαρξίν των ἐνόσω ἀκόμη ὑπάρχει καιρὸς. Μετ' ὀλίγον ἴσως θὰ εἶναι πολὺ ἀργά, οὐδενὸς δὲ τὰ δάκρυα θὰ τὸν ἐξαγνίσωσιν ἀπὸ τὸ ἁμάρτημα τῆς ἀδιαφορίας καὶ τῆς ἀκηδίας του.

[Θ. Κ. Μ.]

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ

ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΕΤΗ ΒΑΓΙΑΖΗΤ ΤΟΥ Α' ΚΑΙ Η ΜΕΣΟΒΑΣΙΛΕΙΑ 1402—1413

Ο μέγας τῆς Ἀσίας τάταρος (βουχάρος) κατακτητῆς **Ταμερλάνος**, ἢ μάλλον Τιμουρ-Λέγκ, ἦτοι Τιμουρ ὁ Χωλός (1335—1405), συγγενῆς δὲ τοῦ ἄλλου ἐπίσης φοβεροῦ μογγόλου κατακτητοῦ **Τσιγγίς-Χάν**, ἄγων ἀπειράριθμα ταταρικά στίφη, ἐν συνεννοήσει δὲ μετὰ τῶν ὑπὸ τοῦ Βαγιαζήτ ἠττηθέντων καὶ ὑποταχθέντων μικρῶν ἡγεμόνων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, εἰσβάλλει περὶ τὸ 1402 ἐντὸς τοῦ ὀθωμανικοῦ κράτους καί, κυριεύσας τὴν Σεβάστειαν, κατασφάζει ἀνηλεῶς πάντας τοὺς κατοίκους αὐτῆς, ἀνδρας, γυναῖκας, γέροντας καὶ παιδία, καθὼς καὶ τὸν ἐν αὐτῇ καταφυγόντα υἱὸν τοῦ Βαγιαζήτ **Ἐρτογρουλ**. Συνάμα δὲ γράφει πρὸς τὸν πολιορκουόμενον τότε τὴν Κων/πολιν Βαγιαζήτ, ἀπαιτῶν τὴν ἄμεσον εἰς τοὺς δικαιοῦχος ἡγεμόνας ἀπόδοσιν ὄλων τῶν ὑπ' αὐτοῦ κατὰ καιροὺς ἀφαιρεθειῶν ἐπαρχιῶν καὶ κτήσεων, ἰδιαίτατα δὲ τὰς τῶν Βυζαντινῶν. Ὁ Βαγιαζήτ, πλήρης ὑπερηφανείας διὰ τοὺς προτέρους θριάμβους του, ἐκδίκησιν δ' ἐνταυτῷ ζητῶν διὰ τὸν φόνον τοῦ υἱοῦ του, λύει ἀμέσως τὴν πολιορκίαν τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἐκστρατεύει μεθ' ὄλων του τῶν δυνάμεων κατὰ τοῦ Ταμερλάνου, πρὸς τὸν ὁποῖον καὶ ἀπαντᾷ δι' ὑβριστικωτάτης καὶ χλευαστικῆς ἐπιστολῆς, προκαλῶν αὐτὸν πρὸ πάσης ἀπαιτήσεως νὰ μετρήσῃ, ἂν τολμᾷ, τὰς δυνάμεις του πρὸς τὰς ἰδικὰς του, καὶ προειδοποιῶν αὐτὸν ὅτι ἐρχεται ἵνα κατασυντρίψῃ καὶ αὐτὸν καθὼς ὄλους, ὅσοι ἕως σήμερον εἶχον τολμήσει νὰ τῷ ἀντισταθοῦν.

Ὁ Ταμερλάνος τόσο, ὡς λέγεται, προσέβληθη ἐκ τοῦ ὕφους τῆς ἐπιστολῆς, ὥστε, τρέμων σύσσωμος, ἀνεφώνησεν: «**Ὁ υἱὸς τοῦ Μουράτ μαίνεται!**» Ὁρκίσθη δὲ νὰ συλλάβῃ τὸν Βαγιαζήτ ζῶντα ἢ νεκρόν.

Οἱ δύο στρατοί, συμποσούμενοι ὁμοῦ εἰς ἓν ἑκατομμύριον ἀνδρῶν, συνηντήθησαν ἐν τῇ πεδιάδι τῆς **Ἀγκύρας**, τῇ δὲ 20 ἰουλίου 1402, περὶ ὥραν ἕκτην τῆς πρωίας, συνάπτεται ἡ κρίσιμος μάχη, καθ' ἣν θαυμάσιος μὲν διὰ τὴν ἀνδρείαν του ἀνεδείχθη ὁ Βαγιαζήτ, γενναίως δ' ἐπολέμησε μέχρι βαθείας νυκτὸς καὶ ὁ τουρκικὸς στρατός, ἀποκρούων τὰς ἐφόδους τῶν ἐπταπλασίων περίπου δυνάμεων τοῦ Ταμερλάνου. Ἀλλ' ἐπὶ τέλος ὁ Βαγιαζήτ, εὐρεθείς σχεδὸν μόνος ἀπέναντι τῶν ἐχθρῶν, ἄλλων μὲν ἐκ τῶν στρατευμάτων αὐτοῦ τραπέντων εἰς φυγὴν, ἀποδεκατισθέντων δὲ καὶ τῶν ἀνδρείων του γενιτσάρων, ἀπεφάσισε νὰ φύγῃ. Κατάκοπος ὅμως καὶ ζαλισμένος, ἔπεσεν ἐκ τοῦ ἵππου του καὶ συνελήφθη αἰχμάλωτος μετὰ τοῦ υἱοῦ του **Μουσᾶ**, τῶν ἄλλων συμπολεμούντων αὐτῷ τεσσάρων υἱῶν του δραπετευσάντων ἐκ τοῦ πεδίου τῆς μάχης μετὰ τὴν καταστροφὴν.

Ὁ Ταμερλάνος, ἰδὼν τὸν Βαγιαζήτ ἐξηντλημένον ἐκ τοῦ κόπου, καθημαγμένον καὶ κατάμαυρον ἐκ τοῦ κονιορτοῦ, προσηνήχθη πρὸς αὐτὸν γενναιοφρόνως, παραχωρήσας αὐτῷ τρεῖς μεγαλοπρεπεῖς σκηνάς καὶ διαβεβαιώσας αὐτὸν περὶ τῆς ἀσφαλείας τῆς ζωῆς του.

Τὰ δὲ περὶ ἐγκλείσεως αὐτοῦ ἐντὸς σιδηροῦ κλωθοῦ ἢ φορητοῦ κιγκλιδοφράκτου θαλάμου, φαίνονται φῆμαι ἀνυπόστατοι.

Μετὰ τὴν περιφανῆ ταύτην νίκην, ὁ Ταμερλάνος, μὴ ἔχων πλοῖα διὰ νὰ διαπεράσῃ εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ καταλύσῃ τὸ ἐν αὐτῇ νεοσύστατον κράτος τῶν Ὀσμανιδῶν, ἔμεινεν ἐν Ἀσίᾳ, ἀφ' ἐνὸς μὲν ἀποκαθιστῶν εἰς τὰς κτήσεις αὐτῶν τοὺς διαφόρους τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἡγεμόνας, οὓς εἶχεν ὑποτάξει ὁ Βαγιαζήτ, ἀφ' ἑτέρου δὲ λεηλατῶν ἀνηλεῶς τὰς εἰς τοὺς Ὀσμανιδᾶς ἀνηκούσας πόλεις, καὶ ἰδίως τὴν Προῦσαν, ὅπου ἦτο τὸ θησαυροφυλάκιον καὶ τὸ χαρέμιον τοῦ σουλτάνου, εἰς τὰ ὁποῖα, καθὼς καὶ εἰς ὄλην τὴν πόλιν, ἐπέφερε τὴν ἐσχάτην φθορὰν καὶ διαρπαγὴν.

Μεθ' ὅ, ἐπανέκαμψεν εἰς τὰ ἴδια, ἐν **Σαμασκάδῃ**, ὁπόθεν, μετὰ δύο περίπου ἔτη, βαδίζων, μετὰ 200 χιλιάδων ἀνδρῶν, πρὸς κατὰκτησιν τῆς **Κίνας**, ἀπέθανε καθ' ὁδόν, ἐν **Οιράρη**, πόλει τοῦ χανάτου τῆς Χοκάνδης.

Ἄλλ' ὁ Βαγιαζήτ, ἡναγκασμένος νὰ παρακολουθῇ τὸν νικητὴν εἰς ὄλας του τὰς ἐκδρομὰς καὶ ἐκστρατείας, ἀπέθανεν ἐν ἔτος πρὸ αὐτοῦ, ἐν τῇ αἰχμαλωσίᾳ, προσβληθεὶς ἐκ μαρασμοῦ, τῇ 9 μαρτίου 1403, ἐν ἡλικίᾳ 58 ἐτῶν καὶ μετὰ δεκατετραετῆ βασιλείαν. Τὸ δὲ σῶμα αὐτοῦ παραδοὺς ὁ Ταμερλάνος τῷ υἱῷ αὐτοῦ καὶ συναιχμαλώτῳ Μουσᾶ, ἀπέλυσεν αὐτὸν διὰ νὰ μετακομίσῃ καὶ θάψῃ τὸν πατέρα του ἐν Προύσῃ, εἰς τὸ οἰκογενειακὸν μαυσωλεῖον.

Ἐκ τῶν γενναιοφρόνων καὶ μεγαλοφύχων τούτων τοῦ Ταμερλάνου πράξεων καταφαίνεται πόσον ὑπερβολικῶς παριστᾷ ἢ παράδοσις τὸ βίαιον τοῦ χαρακτηῆρος καὶ ἰδίως τὸ θηριῶδες καὶ αἰμοχαρὲς τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνδρός, ἀναφέρουσα περὶ αὐτοῦ ὅτι ἐν **Δελχῇ**¹ μὲν κατέσφαξεν ἐφάπαξ 100 χιλ. αἰχμαλώτων, ἐν **Βαγδάτῃ** δὲ ἤγειρε πυραμίδα ἀπὸ 90 χιλ. ἀνθρωπίνους κεφαλὰς. Τούναντίον, φημίζεται ὡς σώφρων, δραστήριος, ἀτρόμητος, πεπρωκισμένος δι' ἐξόχου πνεύματος, καὶ μέγας φίλος τῶν γραμμάτων καὶ τῶν ἐπιστημῶν. Ἐν τούτοις δὲν δύναται τις βεβαίως νὰ τῷ ἀρνηθῇ καὶ τὸν χαρακτηῆρα τῶν βαρβάρων κατακτητῶν, ἢ μόνη τῶν ὁποίων φροντίς εἶναι ἡ λεηλασία καὶ ἡ διαρπαγὴ τῶν εἰς τὰ ὄπλα τῶν ὑποτασσομένων πόλεων.

Καὶ δὲν κατελύθη μὲν, ὡς εἶδομεν, ὀλοτελῶς τὸ κράτος τῶν Ὀσμανιδῶν ὑπὸ τοῦ Ταμερλάνου, διότι οὔτε πλοῖα εἶχεν, ἵνα διαπεραιωθῇ εἰς Εὐρώπην, ἀλλ' οὔτε καὶ ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ παρέμεινε πολὺν χρόνον, ἐπειγόμενος διὰ τὴν κατὰ τῆς Κίνας ἐκστρατείαν του. Οὐχ ἦττον ὅμως τὸ κράτος τοῦτο κατεκερματίσθη δεινῶς μετὰ τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ Βαγιαζήτ, ἀφ' ἐνὸς μὲν διὰ τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν διαφόρων μικρασιατικῶν ἡγεμονιῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ καὶ διὰ τὴν διχόνοιαν τῶν τεσσάρων τοῦ Βαγιαζήτ υἱῶν **Σουλεῦμάν**, **Μουσᾶ**, **Ἰσᾶ** καὶ **Μεχμέτ**, μετὰ τῶν ὁποίων, ἐριζόντων περὶ τῆς ἀρχῆς τῶν ὑπολειπομένων λειψάνων τῆς πατρικῆς κληρονομίας, ἀμείλικτος ἐπὶ ἔνδεκα περίπου ἔτη διεξήχθη ἐμφύλιος πόλεμος, ἕως οὗ (1413) ὁ νεώτερος τῶν τεσσάρων κληρονόμων **Μεχ-**

μέτ¹, κατισχύσας ὄλων τῶν λοιπῶν, ἀπεκατέστησε τὴν ἐνότητά τοῦ ὀθωμανικοῦ κράτους.

Ἰδοὺ δὲ πῶς συνέβησαν τὰ κατὰ τὴν ἔνδεκαετῆ ταύτην μεσοβασίλειαν:

Ὁ Σουλεῦμάν, ὁ καὶ πρεσβύτερος τῶν ἐπιζώντων, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ μεγάλου βεζύρου Ἀλῆ-πασᾶ καὶ τοῦ Ἀγᾶ τῶν γενιτσάρων, διεπεραιώθη εἰς Εὐρώπην καὶ ἤρξε τῶν ἐνταῦθα ὀθωμανικῶν χωρῶν μὲ πρωτεύουσαν τὴν Ἀδριανούπολιν, ἀφοῦ προηγουμένως, διελθὼν ἐκ Κων/πόλεως, συνεμάχησε μετὰ τοῦ αὐτοκράτορος Μανουήλ², νυμφευθεὶς μὲν μίαν τῶν ἀνεψιῶν του, ἀποδοὺς δ' αὐτῷ εἰς ἀντάλλαγμα μὲν τῆς συμμαχίας καὶ ἐπιγαμβρεύσεως ταύτης ὄλας τὰς παραλίους τῆς Ἰωνίας πόλεις, αἵτινες εἶχον ἀφαιρεθῆ κατὰ καιροὺς ἀπὸ τοῦ ἐλληνικοῦ κράτους, ὡς ὁμηρος δὲ τὸν μικρότερον ἀδελφόν του Κασήμ³.

Ὁ Μουσᾶ συνηχημαλωτίσθη, ὡς εἶπομεν, μετὰ τοῦ πατρὸς του Βαγιαζήτ.

Ὁ Ἰσᾶ ἐκηρύχθη σουλτάνος τῆς Ἀνατολῆς μὲ πρωτεύουσαν τὴν Προῦσαν.

Ὁ δὲ δεκαοκταετῆς μόλις τὴν ἡλικίαν **Μεχμέτ**, ἀκολουθούμενος καὶ ὑπὸ τοῦ ἀνδρειοτάτου στρατηγοῦ Βαγιαζήτ πασᾶ, ἐκηρύχθη σουλτάνος τῆς Μικρᾶς Ἀσίας μὲ πρωτεύουσαν τὴν **Ἀμάσειαν**.

Ὅπως εἶχον τὰ πράγματα, ὅτε ὁ ἐν Ἀμασειᾷ ἐδρεύων **Μεχμέτ**, μὴ ἀρκούμενος εἰς τὴν λαχούσαν αὐτῷ μερίδα τοῦ κράτους, ἐκστρατεύει κατὰ τοῦ κράτους τοῦ Ἰσᾶ, νικᾷ δις κατὰ συνέχειαν τὰ στρατεύματα αὐτοῦ, κυριεύει τὴν Προῦσαν, καὶ ἀναγκάζει τὸν Ἰσᾶ νὰ καταφύγῃ εἰς Εὐρώπην παρὰ τῷ Σουλεῦμάν. Ἀλλ' ὁ Ἰσᾶ, ὑπέικων εἰς τὰς προτροπὰς τοῦ Σουλεῦμάν, λαβὼν δὲ παρ' αὐτοῦ καὶ ἱκανὴν στρατιωτικὴν δύναμιν, ἦν ἠξήσθη καθ' ὁδόν μέχρι 10 χιλ. ἀνδρῶν, ἐμφανίζεται πάλιν πρὸ τῶν τειχῶν τῆς Προύσης καὶ πολιορκεῖ τὴν πόλιν, ζητῶν τὴν παράδοσιν αὐτῆς. Ὅτε ἐπέρχεται καὶ αὐθις κατ' αὐτοῦ ὁ **Μεχμέτ**, νικᾷ αὐτὸν ἐκ τρίτου καὶ κατὰ κράτος, καὶ τὸν ἀναγκάζει νὰ καταφύγῃ εἰς τὸ ὄρος Ταύρον, ὅπου καὶ ἀπέθανε μετὰ τινα καιρόν.

(ἀκολουθεῖ)

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Μ. ΜΕΛΙΣΣΟΠΟΥΛΟΣ
καθηγητῆς ἐν τῇ Ρωσικῇ Σχολῇ

1. Τοῦτον, καθὼς καὶ τὸν ἑγγονόν του τὸν **Πορθητῆν**, ὄλοι σχεδὸν οἱ ιστορικοὶ ὀνομάζουσι **Μωᾶμῆτ Α'** καὶ **Β'**. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι ὀρθόν· διότι μόνον εἰς τὸν Προφήτην τῶν ἀποδίδουσιν οἱ Ὀθωμανοὶ τὸ ὄνομα **Μωᾶμῆτ**, ὄλους δὲ τοὺς ἄλλους καθὼς καὶ τὸν Πορθητῆν, ὀνομάζουσι **Μεχμέτ**.

2. Ὁ Μανουήλ, ἐκθρονισθεὶς, ὡς εἶδομεν, τῷ 1399, περιήχετο ἕκτοτε τὴν Εὐρώπην, ἐπικαλούμενος βοήθειαν καὶ ἀρωγὴν. Μαθὼν ὅμως τὴν καταστροφὴν τοῦ Βαγιαζήτ, ἐπανῆλθε τῷ 1403 εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐξεθρόνισε τὸν ἀντ' αὐτοῦ βασιλεύοντα ἀνεψιόν του Ἰωάννην, κατέλυσε τὸ ἐπὶ ἡμερῶν τούτου ἱδρυθὲν ἐν Κωνσταντινουπόλει τέμενος καὶ ἱεροδικαστήριον, κα ἀνέλαβε πάλιν τὴν ἀρχήν.

3. Ὁ Βαγιαζήτ εἶχεν ἑπτὰ υἱούς. Ἀλλ' ὁ μὲν πρεσβύτερος πάντων **Μουσταφᾶς**, περὶ τοῦ ὁποίου κατόπιν θὰ ὁμιλήσωμεν, ἐφονεύθη ἐν τῇ περὶ τὴν Ἀγκυραν μάχῃ, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ εὐρεθῆ ποὺ τὸ πτώμα του· ὁ δευτερότοκος **Ἐρτογρουλ** ἐθανατώθη, ὡς εἶπομεν, ὑπὸ τοῦ Ταμερλάνου ἐν Σεβαστείᾳ· ὁ δ' ὑστερότοκος πάντων **Κασήμ**, ὅταν ἐδόθη ὁμηρος εἰς τὸν Μανουήλ, ἦτο ἀκόμη πολὺ μικρὸς τὴν ἡλικίαν, σπουδᾶσας δὲ τὰ ἐλληνικὰ γράμματα ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἔμεινε διὰ παντός ἐνταῦθα, ἐβαπτίσθη, μετονομασθεὶς **Δημήτριος** (ὁ Φραντζῆς τὸν ὀνομάζει **Τσελεμπῆν κύριν Δημήτριον**), ἀποθανὼν δὲ τῷ 1419 ἐτάφη ἐν τῷ νάρθηκι τῆς μονῆς τοῦ **Στουδίου** (τοῦ νῦν ἐν Ὑψω μαθείσις **Εὐεῖ-ἀχῶρ-τζαμισῆ**).

1. Παναρχαία πόλις τοῦ ἀγγλικῆς Ἰνδοστάν, 1800 χιλίωμ. ΒΔ τῆς Καλκούτας, πάλαι ποτὲ ἔδρα τοῦ Μεγάλου Μογγόλου, περὶ τῆς ὁποίας μυθολογεῖται, ὅτι οἱ δρόμοι τῆς ἦσαν ἐπίχρσοι καὶ κατεβρέχοντο δι' ἀρωμάτων. Ἐν Δελχῇ ἐρχόμενοι μέχρι σήμερον, ἔξ συνήθως μῆνας μετὰ τὴν ἐν Ἀγγλίᾳ στέφιν των, στέφονται αὐτοκράτορες τῶν Ἰνδιῶν οἱ ἐκάστοτε βασιλεῖς τῆς Ἀγγλίας.

ΜΙΚΡΟΒΙΑ ΚΑΙ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ

‘Ο διάσημος χημικός και φυσιολόγος **‘Ηλίας Μετο-
νικώφ**, διευθυντής του εν Παρισίοις ‘Ινστιτούτου
Παστέρ, επιθυμῶν νὰ διαφωτίσῃ τὸ πολὺ δημόσιον,
τὸν λαόν, ὡραίαν περὶ μικροβίων καὶ τῆς προόδου
τῆς μικροβιολογίας δημοσιεύει πραγματείας.

Καθ’ ἣν ἐποχὴν ἡ χολέρα μαστίζει τὴν πόλιν μας
καὶ τοσοῦτος ἐπ’ ἀφορμῇ αὐτῆς γίνεται περὶ μικρο-
βίων λόγος, ἐπίκαιρον θεωροῦμεν νὰ δημοσιεύσωμεν
περὶληψιν τῆς πραγματείας ταύτης τοῦ Γάλλου σοφοῦ.

‘Οπόταν ὁ οἶνος, τὸ γάλα ἢ ἄλλο τι ὄργα-
νικὸν ὑγρὸν καταστρέφεται, ὁ λαὸς λέγει
ὅτι ἐχάλασε. Τὴν ἰδίαν λέξιν μεταχειρίζεται
ὁ λαὸς προκειμένου περὶ ἀσθενούς. «**‘Εχά-
λασε τὸ αἷμά του**», λέγει.

‘Εξ ἐμφύτου, οὕτως εἰπεῖν, ὁ λαὸς ἀπὸ
πολλοῦ ἀνεγνώρισεν ὅτι θεμελιώδης ὑπάρχει
ὁμοιότης μεταξὺ τῶν ἀλλοιώσεων τῶν ὄργα-
νικῶν ὑγρῶν καὶ τῶν ἐν ἀσθενεῖ ὀργανισμῶ
μεταβολῶν. Ἡ πορεία τῆς ἀληθείας ταύτης,
παγκοσμίως ἀναγνωρισθείσης σήμερον ὑπὸ τῆς
‘Επιστήμης, ὑπῆρξε βραδεία καὶ ἐπίπονος,
κατέληξε δὲ εἰς τὴν ἐποχὴν, καθ’ ἣν ὁ κλεινὸς
Παστέρ ἀπέδειξεν ὅτι τὰ ὀργανικὰ ὑγρά
ἀλλοιοῦνται, διότι μικροὀργανισμοί, διὰ τοῦ
μικροσκοπίου μόνον ὄρατοί, ἀναπτύσσονται
ἐν αὐτοῖς. ‘Απέδειξεν ὁ μέγας Παστέρ ὅτι,
ὁπόταν ὁ οἶνος **ξυνίξῃ**, εἰδικά τινα μικρόβια
ὑπείσερχόμενα μεταβάλλουσι τὰς φυσικὰς
αὐτοῦ ιδιότητας· ὁπόταν τὸ γάλα **κόπη** ἢ
ξυνίξῃ, προέρχεται τοῦτο ἐκ τῶν **γαλακτι-
κῶν μικροβίων**, τὰ ὁποῖα μετασχηματίζουσιν
εἰς **γαλακτικὸν ὀξύ** τὸ σάκχαρον τοῦ γάλα-
κτος. ‘Εκ τῆς παρατηρήσεως ταύτης ἀνέθορε
νέα θαυμασία ‘Επιστήμη. Τότε πνεύματα ὀξυ-
δερκῆ, τὰ ὁποῖα ἐπὶ μακρὸν προησθάνοντο,
οὕτως εἰπεῖν, ἔτι μεγάλη ὑπάρχει ἀναλογία
πρὸς τὰς ἀλλοιώσεις **αἵματος** καὶ **οἴνου**,
ἐσχημάτιζον τὴν ἰδέαν ὅτι, ἀφοῦ μικρόβια
προὔκालον ἀσθενείας εἰς τὸν οἶνον, εἰς τὸ
γάλα, ἄλλα μικρόβια ἠδύναντο ἐπίσης νὰ
καταστήσωσι τὸν ἄνθρωπον ἄρρωστον.

Καὶ προέβησαν ἐπὶ τὸ ἔργον. Κατὰ πρῶ-
τον Γάλλος ἰατρός, ὁ Davaine, ἀνεμνήσθη ὅτι
πρὸ ἐτῶν πολλῶν, ἐξετάζων τὸ αἷμα προδά-
των θανόντων ἐκ τῆς ἀσθενείας τοῦ **ἀνθρα-
κος**, εἶχε παρατηρήσει μικροσκοπικοὺς ὀρ-
γανισμοὺς, ὁμοίους πρὸς τὰ μικρόβια τοῦ
Παστέρ. Κατενόησε τότε, ὅτι τὰ μικρόβια
ταῦτα, τὰ ὁποῖα ἀπεκάλεσε **βακτηρίδια** ἢ
βακίλλους τοῦ ἀνθρακος, ἐπιφέρουσιν εἰς
τὰ ζῶα τὴν νόσον τοῦ **ἀνθρακος**.

Τί μέγα διὰ τὴν ἀνθρωπότητα εὐτύχημα!
Τὸ μικρόβιον τοῦτο εἶνε ἐκ τῶν μεγαλειτέρων
τῶν γνωστῶν μικροβίων. Χάρις εἰς τὰς τε-
ραστίας αὐτοῦ διαστάσεις — σχετικὰς, βε-
βαίως—ὁ γίγας οὗτος τῶν ἀπειρῶς μικρῶν,
ὁ ἔχων μῆκος ἐνὸς ἑκατοστοῦ τοῦ χιλιοστο-
μέτρου, κατέστη ὄρατος ἐν ἐποχῇ, καθ’ ἣν
ἀτελεῖς εἰσέτι ἦσαν αἱ ἐξεταστικαὶ μέθοδοι.

Ἡ πρώτη αὐτῆ ἐπιτυχία διήνοιξε τὴν ὁδόν.
Καὶ προέβησαν οἱ φυσιολόγοι εἰς τὴν ἀνα-
ζήτησιν τῶν μικροβίων ἄλλων μολυσματικῶν
ἀσθενειῶν, τοῦ τυφοειδοῦς, τῆς διφθερίτιδος
κτλ. ‘Αλλ’ ἡ ‘Επιστήμη, ἀτελέστατα τότε
ὠπλισμένη, ἠναγκάσθη νὰ ὁμολογήσῃ τὴν
ἡττάν της. Μόνον τοῦ **ὑποστρόφου πυρετοῦ**
τὸ κεκρυμμένον ἀπόρητον ἀπεκαλύφθη. ‘Ο
Γερμανὸς ἰατρός Obermeyer ἀνεκάλυψε τὸ
μικρόβιον τοῦτο ἐν τῷ αἵματι. Τὸ παράσιτον
τοῦτο, σχήματος τρυπάνης, ἐλικοειδῶς μετὰ
ταχύτητος κινούμενον, ἀπεκλήθη **σπειρίδιον**
ἢ **σπειρίλλιον τοῦ ‘Ομπερμέιερ**. Πολὺ μι-

κρότερον εἶνε τοῦτο τοῦ βακτηριδίου τοῦ ἄν-
θρακος, ἀπαρατήρητον δὲ θὰ παρήρχετο, ἐὰν
δὲν ἐκέκτετο τὴν ἰδιάζουσαν αὐτῷ ἐλικοειδῆ
κίνησιν. ‘Ο Παστέρ, ἐπιφελοῦμενος ἐκ τῆς πεί-
ρας τῆς κτηθείσης κατὰ τὰ ἀθάνατα ἐκεῖνα ἐπὶ
τῶν ζυμώσεων πειράματα, μετεχειρίσθη τὴν
μέθοδον **τῆς καλλιέργειας τῶν μικροβίων**
ἐντὸς ζωμοῦ. Οἱ ζωμοὶ οὗτοι παρασκευάζον-
ται ἐξ ἀπεσταγμένου ὕδατος, κρέατος, πε-
πτῶνης καὶ κοινοῦ μαγειρικοῦ ἄλατος.

‘Ο Παστέρ κατέδειξε διὰ τῶν καλλιιεργειῶν
ὅτι τὸν **ἐπιλόχειον πυρετὸν** προκαλοῦσι
μικρόβια σχήματος κόκκου κομβολογίου,
στρεπτόκοκκοι ἀποκληθέντα, καὶ ὅτι ὁ ἄν-
θραξ (furuncle) προέρχεται ἐκ σφαιρικῶν
μικροβίων, **σταφυλοκοκκῶν** ἀποκληθέντων
βραδύτερον. Βαθμηδὸν κατέστη γνωστὸν ὅτι
ἄλλαι ἀσθένειαι εἰς ἄλλα ὀφείλονται **παθο-
γόνα** μικρόβια, εἰς **βακτηρίδια**, **σπειρίδια**,
κοκκοειδῆ κλπ.

Κατόπιν, ἐπὶ τὰ πρόσω προβαίνων ὁ Γερ-
μανὸς Κώχ, μεγάλας παρέσχε τῇ μικροβιο-
λογία ὑπηρεσίας, τελειοποιήσας τὰς ἐξετα-
στικὰς μεθόδους. Ἡ ἐνδελεχὴς αὐτῆ ἐργασία
εὐάρεστα ἔσχεν ἀποτελέσματα, διότι κατῶρ-
θωσεν οὗτος νὰ ἀνακαλύψῃ, βοηθούτων καὶ
τῶν μαθητῶν του, τὰ μικρόβια τῆς **φθίσεως**,
τῆς **χολέρας**, τῆς **διφθερίτιδος** καὶ πολλῶν
ἀσθενειῶν τῶν ζῶων.

‘Αλλοὶ ἐρευνηταὶ ἀνεκάλυψαν ἄλλα παθο-
γόνα μικρόβια. ‘Ο Hansen τὸ βακτηρίδιον
τῆς **λέπρας**, ὁ Eberth τὸ τοῦ **τύφου**, οἱ
Thalaumon καὶ Fraenkel τὸν **διπλόκοκκον**
τῆς **πνευμονίας**, ὁ Nicolaïer τὸ βακτηρίδιον
τοῦ **τετάνου**, ὁ Neisser τῆς **βλεννορίας** καὶ
ἄλλοι ἄλλα.

‘Υπάρχουν μικρόβια ἀνήκοντα εἰς τὸ φυτι-
κὸν βασίλειον καὶ μικρόβια ἀνήκοντα εἰς τὸ
ζωικὸν βασίλειον. Τὰ βακτηρίδια, τὰ σπει-
ρίδια, τὰ κοκκοειδῆ εἶνε μικροσκοπικὰ φυτὰ,
ἐκ τοῦ εἶδους τῶν φυκῶν. Πᾶσαι σχεδὸν αἱ
μολυσματικαὶ νόσοι ἐξ αὐτῶν προέρχονται,
ἄλλ’ ὄχι ὅλαι.

Οὕτω τὸ μικρόβιον τοῦ **ἐλειογενοῦς πυρε-
τοῦ**, ἀνακαλυφθὲν ὑπὸ τοῦ Laveran, δὲν
εἶνε **φυτὸν**, ἀλλὰ **πρωτόζωον**, ἀνήκον εἰς
τὴν τάξιν τῶν κατωτάτων ζῶων, εἰς τὴν
κατωτάτην βαθμίδα τῆς ζωικῆς κλίμακος.

‘Επὶ μακρὸν ἐπιστεύετο, ὅτι τὸ μικρόβιον
τοῦτο τοῦ ἐλειογενοῦς πυρετοῦ ἦτο τὸ μόνον
ἐκ τοῦ ζωικοῦ βασιλείου.

‘Αλλὰ τελευταῖον ἐπεβεβαιώθη, ὅτι σειρά
δλόκληρος μiasματικῶν τῶν τετραπόδων
ζῶων ἀσθενειῶν καὶ μία παράδοξος ἀσθένεια
τοῦ ἀνθρώπου προέρχονται ἐκ μικροβίων
ἀνηκόντων εἰς τὴν τάξιν τῶν **ἐγγυματικῶν**
ἢ **ὕγροδιαίτων** ζωῶφιων, τασσομένων καὶ
τούτων μεταξὺ τῶν **πρωτοζωαρίων**. Τρυ-
πανόσωμα λέγονται ταῦτα, προκαλοῦσι δὲ
τὴν **ναγὰνα**, τὴν φοβερὰν ἐπιζωοτίαν τῆς
τροπικῆς ‘Αφρικῆς. ‘Αλλο εἶδος τρυπανο-
σώμων ἐπιφέρει εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὴν
ἀσθένειαν τοῦ ὕπνου, παράδοξον ὄντως
μάστιγα, ἣτις ἀποκοιμίζει δλοκλήρους πλη-
θυσμοὺς τῆς μεσημβρινῆς ‘Αφρικῆς διὰ μα-
κροῦ κατ’ ἀρχὰς καὶ ἐν τέλει διὰ τοῦ αἰωνίου
τοῦ θανάτου ὕπνου.

M. Σ.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ

ΖΟΓΡΑΦΙΚΗ

— Παρατήρησες ὅτι ἡ ζωγραφικὴ ἄρχισε τελευ-
ταίως νὰ καλλιεργῆται μ’ ἐξαιρετικὸν ζῆλον ἀπὸ
τὰς ‘Ατθίδας;

— Αὐτὸ εἶναι παλαιὰ ἱστορία. Στὸ Πολυτε-
χνεῖον λειτουργεῖ τμήμα θηλέων πρὸ ἀμνημονεύ-
των χρόνων. ‘Ολα τὰ σπιτία ἔχουν γεμίσει ἀπὸ
τοπεῖα, θαλασσογραφίας, ἀνθη, τὰ ὁποῖα ὀφείλον-
ται εἰς τὰς δεσποινίδας τοῦ σπιτιοῦ.

— Δὲν θέλω νὰ πῶ αὐτό. Παῦσε τὰ συμπεράσματα.

— ‘Αλλὰ τί;

— ‘Εννοῶ τὴν προσωπογραφίαν.

— ‘Υπάρχουν λοιπὸν καὶ γυναῖκες προσωπογράφοι;

— Πληθὸς!

‘Ο ἄνθρωπος ποῦ ἔκαμε τὴν ἀνακάλυψιν—εὐρι-
σκόμεθα αὐτὴν τὴν στιγμὴν μέσα στὸ τραμ—ἐκῦ-
ταξεν ἐμπρὸς του καὶ πίσω του καὶ μοῦ εἶπε:

— Μέτρησε πορτραῖτα!

— ‘Ονειρεύεσαι; Δὲν βλέπω τίποτε.

— Πῶς δὲν βλέπεις; Νά! Κῦτταξε αὐτὴν τὴν
κυρίαν δίπλα σου, τὴν ἄλλην στὸ μπροσθινὸ σου
κάθισμα, τὴν δεσποινίδα ποῦ κάθεται ἀπὸ πίσω μας.

— Τῆς βλέπω. Λοιπὸν;

— Λοιπὸν βλέπεις ἰσάριθμα ταμπλώ.

— Δηλαδή;

— Τί δηλαδή; Δὲν διακρίνεις λοιπὸν σὲ ὅλα
αὐτὰ τὸν χροστήρα τοῦ ζωγράφου; Δὲν ἀνακαλύ-
πτεις τὸ σχέδιόν του; Δὲν μαντεύεις τὰ παλέττα του;

— Τοῦ μεγάλου ζωγράφου δηλαδή, τοῦ Θεοῦ.
‘Εννόησα. ‘Ομιλεῖς ἀλληγορικῶς.

— Καθόλου ἀλληγορικῶς. ‘Ο Θεὸς δὲν ἔχει
βάλει τὸ χέρι του στὰ ἀριστουργήματα αὐτά. ‘Ο
Θεὸς ἔδωκε τὸν μουσαμᾶ καὶ ὁ ἄνθρωπος τὸν
ἐζωγράφησε. Κῦτταξε αὐτὴ τὴ μαύρη γραμμὴ κάτω
ἀπὸ τὰ βλέφαρα, ποῦ δίδει τὸ ἐρωτικὸ λίγωμα τῶν
ματιῶν. Κῦτταξε αὐτὰ τὰ ροζ-πάλ μάγουλα. Πρό-
σεξε ἐκεῖνα τὰ κερασένια χεῖλη. Θαμβώσου ἀπὸ
τὰ χιόνια τοῦ γειτονικοῦ σου λαιμοῦ, τὰ ὁποῖα θαρ-
ρεῖς πῶς προσπαθεῖ νὰ τὰ τήξῃ ὁ ζηλιάρης ὁ
ἥλιος, χωρὶς νὰ τὸ κατορθώσῃ. Εἶδες;

— Εἶδα καὶ παρακαλῶ τὴν Παναγίαν νὰ μοῦ
δίδῃ ὑπομονὴν καὶ ἐγκαρτέρησιν.

— ‘Ο Θεὸς λοιπὸν δὲν ἔχει βάλει καθόλου τὸ χέρι
του, ὅπως σοῦ προεῖπα, στὰ ἀριστουργήματα αὐτά.

— ‘Ωστε... δουλεύει πινέλο; τοῦ εἶπα στὸ αὐτί.

— Καὶ κρεγιόν! μοῦ εἶπε στὸ δικό μου.

— Μ’ αὐτὸ ποῦ μοῦ λές εἶναι φοβερόν!

— Καθόλου, εἶναι καλλιτεχνία, καὶ εἶναι μία
ἀπόδειξις, ὅτι ἐπῆρε αὐτὴ δρόμον στὰς ‘Αθήνας.

— Τώρα θὰ σοῦ κάνω ἓνα μικρὸ μαθηματικὸν
αἰσθητικῆς. ‘Ο Θεὸς ἔδωκε στὸν ἄνθρωπον ἓνα σῶμα
καὶ μιὰ ψυχὴ. ‘Ο ἄνθρωπος λοιπὸν ὀφείλει νὰ τὰ
καλλιεργῇ, νὰ τὰ βελτιώσῃ καὶ νὰ τὰ ἐξωραΐξῃ καὶ
τὰ δύο. Καὶ πρὸ πάντων ἢ γυναῖκες. Ἡ πρόληψις
ὁμως δὲν μᾶς ἀφίνει νὰ ἐννοήσωμεν τὴν ἀπλουστά-
την αὐτὴν ἀλήθειαν. ‘Οταν καλλιεργῇ τις καὶ
ἐξωραΐξῃ τὴν ψυχὴν του, λέμε ὅτι κάνει λαμπρὰ
καὶ τὸν θαυμάζομεν. ‘Οταν ἐξωραΐξῃ τὸ σῶμα
του, λέμε ὅτι φτιασιδώνεται. Καὶ ὁμως εἶναι τὸ
ἴδιον. ‘Ο ἄνθρωπος ὅπως πέφτει ἀπὸ τὸ καλοῦπι
τῆς Δημιουργίας, σπανιώτατα εἶναι ἓνα τελειω-
μένον ἔργον. Πρέπει νὰ συμπληρωθῇ. Μέχρι τινὸς
οἱ ἄνθρωποι περιορίζοντο νὰ κόβουν τὰ μαλλιά
τους καὶ τὰ νύχια τους. ‘Επειτα ἄρχισαν νὰ χτενί-
ζουν τὰ πρῶτα καὶ νὰ γυαλίζουν τὰ δεύτερα. ‘Αρ-
γότερα ἐκατάλαβαν ὅτι χρειάζεται λίγο χρῶμα
ἐκεῖ ποῦ λείπει, μιὰ γραμμὴ ἐκεῖ ποῦ τὴν παρέ-
λειψεν ἡ Φύσις, ἓνα σοβάτισμα ποῦ τὸ ἐξέχασεν
ἀπὸ τὴν βίαν του ὁ Δημιουργός. ‘Εννοεῖται, ὅτι οἱ
πρωτογενεῖς συνεπλήρωσαν πολὺ ἄσχημα καὶ ἀκα-
λαίσθητα τὸν ἑαυτὸν τους. ‘Η γιαγιά σου π.χ. . . .

— Μὲ συγχωρεῖς. Ἡ γιαγιά μου ἦτο σεμνὴ γυναῖκα!

— ‘Ο,τι καὶ νὰ ἦτο, δὲν εἶχε καμμίαν ἰδέαν
ζωγραφικῆς. Στὸν καιρὸν της δὲν ἐγνώριζαν παρὰ
τὸν ἱστορικὸν σουλιμᾶν. Σήμερα ὁμως ἡ τέχνη
προῦδευσε. Σήμερα ἓνα **μπονδουάρ** εἶναι καὶ
ἀτελιέ μαζῆ, ὅπως καὶ εἰς τὴν κλασικὴν ἀρχαιότητα.

— Ἀστετεύεσαι!

— Καθόλου. Μέσα σὲ ὅλους τοὺς ἀρχαίους γυ-
γαικειοὺς τάφους βρίσκουν ἓνα πλήθος βαζάκια, ἢ
ἀνάλυσις τοῦ περιεχομένου τῶν ὁποίων ἀπέδειξεν
ὅτι τὰ βαζάκια αὐτὰ περιεῖχον κοσμητικὰ. Ἡ Ἥγη-
σὼ ἔβαφε τὰ χεῖλη της καὶ τὰ μάγουλα της.

— Καὶ τὸ βρίσκετε ὀρθὸν αὐτό;

— Γιατί ὄχι; ‘Ο Οὐάιλδ εἶπεν, ὅτι πρὸ παντὸς
πρέπει νὰ εἴμεθα τεχνητοί. ‘Εκαστος ὑποχρεοῦται
νὰ δημιουργῇ ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν του ἓνα ἀριστοῦργημα!
‘Ο ὀδηγὸς ἐκουδούνισε κ’ ἐβγήκαμεν ἀπὸ τὴν
ἠλεκτροκίνητον πινακοθήκην.

‘Αθήνα.

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

ΤΙ ΒΛΕΠΕΙ;

Ἄρά γε τί βλέπει
τ' ἄπλανό της βλέμμα;
Ἄρά γε ποῦ τρέχει
τὸ μυαλό γοργό;
Μήπως νὰ θαυμάζῃ
τ' ἀφρισμένο κῆμα,
κάτασπρο ποῦ τρέχει
πάνω ἔς τὸν γιαλό;

Κι' ἡ καρδιά πετάει
τόρ' ἀπ' τὴν χαρὰ της,
τὸν γιαλό σὰν βλέπη
γαλανό γιανό,
κι' ἡ καρδιά ζουλεύει
πάλιν σὲ λιγάκι,
τὸν γιαλό σὰν βλέπη
μὲ μορφιά πολύ.

Π' ὄρχετ' ἀπ' τὰ ξένα
μὲ λαχτάρα τόση,
νὰ γλυκοφιλήσῃ
τὴν ἀκρογιαλιά;
Ἢ θαυμάζει τ' ἄστρα,
ποῦ κρυφοκνιττάζουν
τὴν χρυσή μορφιά τους
πάνω ἔς τὰ νερά;

Χαίρει, γιατί βλέπει
τὸ χρυσό της ταῖρι
πῶς δὲν κινδυνεύει
νὰ σκυλοπινηθῇ,
ἀλλὰ πάλιν τρέμει
τοῦ γιαλοῦ τὰ κάλλη
μήπως τὸ πλανοῦνε
καὶ τὴν λησιμονεῖ.

Ἢ μὴ καταργιέται
τ' ἄπονα καράβια,
ποῦ τὰ παλληκάρια
πᾶν ἔς τὴν ξενητεία,
μὲ πικρὴ καρδοῦλα,
μὲ καρδοῦλα μαύρη,
μὰ γεμάτη πάντα
μ' ὄνειρα χρυσᾶ;

Καὶ ἔς τὴν ζούλεια μέσα
προτιμᾷ νὰ εἶνε
τρικνυμία πάντα,
φουσκοθαλασοιά,
κι' ἄλλο νὰ μὴ βλέπη
ὀλοτρόγγυρά του,
παρὰ κῆμα μαῦρο,
μαύρη καταχνιά.

Ὀχι, δὲν θαυμάζει
τ' ἀφρισμένο κῆμα,
τίποτα δὲν βλέπει
πάνω ἔς τὸν γιαλό,
ἀλλὰ μόνο τρέχει
ἔς τὸ χρυσό της ταῖρι,
ταῖρι πονεμένο,
τὸ γοργό μυαλό.

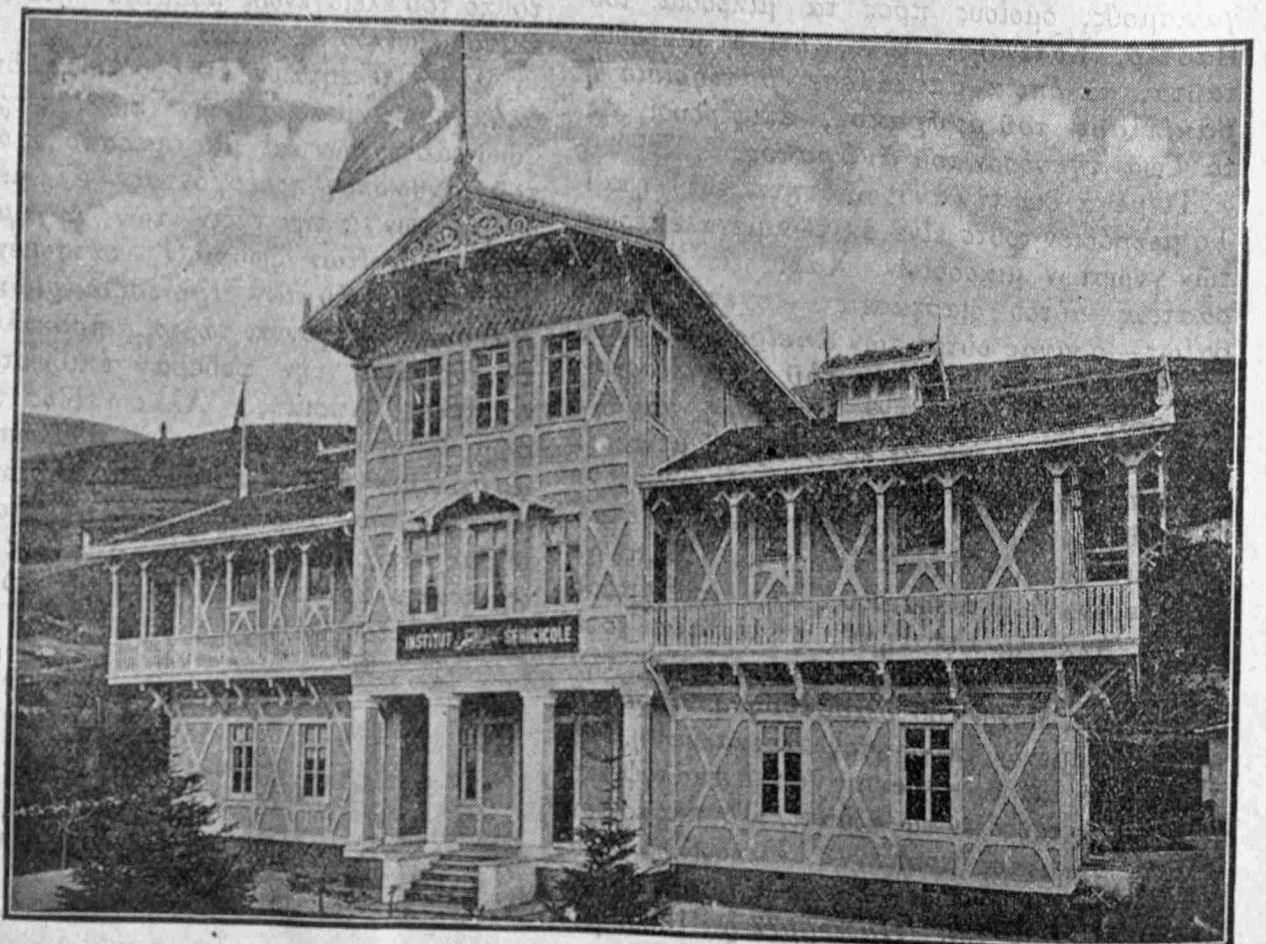
Κι' ὅσο θὰ παλεύη
μὲ τὴν τρικνυμία,
ἕνα νὰ γυρεύη
ἀπ' τὴν Παναγιά,
νὰ τὸν ἀξιώσῃ
νὰ γυρίσῃ πίσω
ἔς τὴν ὀλάνοικτὴ της
πάλιν ἀγκαλιά.

Ν. ΣΑΡΑΔΟΣ

Τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο, κείμενον ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων τῆς Προύσης, κάτωθεν τοῦ αυτοκρατορικοῦ περιπτέρου τοῦ τέως Σουλτάνου—καὶ τὸ ὁποῖον, ἐν παρόδῳ, ἐχρησιμοποιήθη ὑπὸ τῶν Ρώσων κατὰ τὸν Ρωσοτουρκικὸν πόλεμον ὡς καταφύγιόν των—ἐπὶ τῶν ὑπωρειδῶν δὲ τοῦ Ὀλύμπου καὶ ἔχον θέαν μαγευτικωτάτην, περιλαμβάνει: τὸ Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως, ἀμφιθέατρον διὰ τὰ μαθήματα, δύο-τρία μεγάλα δωμάτια, προσωρισμένα διὰ τὴν ἐπώαση, μίαν αἴθουσαν μικροσκοπείου, δύο σπηροτροφεία μὲ ἀνεμιστήρας τελείους, θερμοαγωγὸν (calorifère), αἴθουσαν τῶν ἐξετάσεων, διάφορα δωμάτια τῆς ὑπηρεσίας, τὴν ἰδιωτικὴν κατοικίαν τοῦ Διευθυντοῦ, αἴθουσαν πειραμάτων, κηπᾶριον μωρεῶν καὶ μέγα θερμοκήπιον, περικλειὸν 80—100 δένδρα μωρέας (διὰ τὰς πρώτους ἐκτροφὰς τὰς ἐν τῷ ἰδρύματι γενομένας).

Ἡ κατασκευὴ τοῦ ὅλου κτιρίου ἐστοίχισεν 75,000 φρ. χρ., τὸ δὲ Δημ. Χρέος χορηγεῖ κατ' ἔτος 12—15,000 φρ. χρ. διὰ τὴν συντήρησιν καὶ τὴν λειτουργίαν τοῦ ἰδρύματος, ὡς εἶδος ἐπιχορηγήσεως. Ἡ ἐν αὐτῷ δὲ διδασκαλία γίνεται θεωρητικῶς καὶ πρακτικῶς.

Ἡ ΕΝ ΠΡΟΥΣῃ ΣΗΡΟΤΡΟΦΙΚῆ ΣΧΟΛῆ (ἀνεγέρθησα τῷ 1864).

ΤΟ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ

ΤΟΥ

Ἄπ' Ὀλα

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ - ΑΙΣΘΗΜΑΤΑ - ΓΝΩΜΑΙ

**Τοῦ Ἀνωτέρου κλήρου,
Τῶν Ἐπιστημόνων,
Τῶν Δημοσιογράφων,
Τῶν Λογίων μας.**

Εἰς τὰς ὑποβληθείσας ἐρωτήσεις μας :

1. Ὅποιον σκοπὸν διαβλέπετε εἰς τὸ « Ἀπ' Ὀλα » ;
2. Πῶς θὰ δυνηθῆ καλλίτερον ν' ἀνταποκριθῆ εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτον ;
3. Ὅποιας μεταβολᾶς ἐπιθυμεῖτε νὰ ἐπιφέρωμεν ;
4. Ὅποια εἶναι ἡ γενικὴ περὶ τοῦ « Ἀπ' Ὀλα » κρίσις σας ;

Ἡ Α. Σ. ὁ ἅγιος Νικαίας κ. Βασίλειος εὐηρεστήθη ν' ἀπαντήσῃ διὰ τῶν ἐξῆς :

Προτείνω νὰ προτιμᾶτε τὰς ἀπὸ τῆς φύσεως πιστάς ἀντιγραφὰς καὶ μάλιστα τὰς ἐκ τοῦ βίου τῶν φυτῶν καὶ ζώων καὶ ἰδίᾳ τῶν πτηνῶν καὶ ἀνθέων φέρω παράδειγμα τὸ εἰς τὸ 40ὸν φύλλον σας δημοσιευθὲν « Τὸ τέλος τοῦ Ψάλτου » τοῦ κ. Ἀν. Ἀσημακοπούλου.

Ὁ Θεοφιλέστατος χωρεπίσκοπος Πέραν ἁγ. Σταυρουπόλεως κ. Χριστοφόρος Κνήτης :

1. Ὅπως ἀποβῆ ἀπαραίτητον ἀνάγνωσμα πάσης κοινωνικῆς τάξεως.
2. Διὰ δημοσιεύσεως διδακτικῆς καὶ ἐπαγωγῆς ὕλης ἐν γλώσσῃ εὐλήπτῳ.
3. Συνεργασίαν δοκίμων καλάμων. Ἀποφυγὴν προσωπικῶν ζητημάτων, καὶ δι' τὴν ἀκαιρον χρῆσιν φράσεων ἐκ τῶν ἱερῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν ἡμῶν βιβλίων πρὸς ἐπίδειξιν εὐφυλογίας.
4. Ἀρκοῦντος καλῆ.

Ὁ Θεοφιλέστατος χωρεπίσκοπος Ταταούλων ἁγ. Παμφίλου κ. Μελισσηνὸς Χριστοδούλου :

1. Ἡ πολὺτιμος καὶ ποικίλη ὕλη τοῦ « Ἀπ' Ὀλα », κοινωφελῆ σκοπὸν ἐξυπηρετεῖ. Τὰ πολὺτιμα διδάγματα τῆς « Κυριακῆς Ὀμιλίας », ἡ περιληπτικὴ διαφώτισις τῆς μὲν πολιτικῆς καταστάσεως ἐκ τοῦ « Πολιτικοῦ Δελτίου », τῆς δὲ Ἐκκλησιαστικῆς κινήσεως ἐκ τῶν συνοπτικῶν « Ἐκκλησιαστικῶν Εἰδήσεων », τὰ ὠραία διηγήματα, τὰ αὐξάνοντα τὰς γνώσεις, καὶ τὰ πλήρη χάριτος παιδρὰ εὐφυογράφηματα καὶ αἱ εἰκονογραφίαι, τὰ ἀνακουφίζοντα τὸ πνεῦμα ἐκ τῶν σοβαρῶν μελετῶν, ἐξαιροῦσι τὸν κοινωφελῆ σκοπὸν τοῦ « Ἀπ' Ὀλα ».
2. Διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς ἐπιμόνου θελήσεως, ἥτις ἐστὶν ἡ πρώτη κινητήριος δύναμις πάσης βελτιώσεως, ἀείποτε ἐπέρχεται βελτιώσις καὶ τοῦ καλῶς ἔχοντος καὶ ἀνάπτυξις αὐτοῦ.
3. Διὰ τοὺς κάμπαντας τὸν πεντηχοστὸν ἐνιαυτὸν καὶ ἀναγινώσκοντας ἄνευ διόπτρων, ἡ ἀντικατάστασις τοῦλάχιστον τῶν κάτωθι τῶν 9 στιγμῶν στοιχείων διὰ μεγαλειτέρων, ἐστὶ ποθητὴ μεταβολή.
4. Ἀρίστη.

Ἡ λογία ἐν Σάμῳ δεσποινὶς Ἑλένη Σ. Σβορώνου, ἐκδότις τοῦ « Μικρασιατικοῦ Ἡμερολογίου » :

1. Διὰ τοῦ « Ἀπ' Ὀλα » ἐδόθη νέα ζωὴ εἰς τὴν ἐν Ἰκωνσταντινουπόλει καὶ τοῖς περίξ φιλολογικὴν κίνησιν.
2. Ἐμμένον εἰς τὸ πρόγραμμά του.
3. Δὲν βλέπω τὴν ἀνάγκην μεγάλων ἐπὶ τοῦ ἀρόντος μεταβολῶν.

4. Τὸ « Ἀπ' Ὀλα » εἶναι περιοδικόν, τὸ ὅποιον ἐκπληροῖ κάλλιστα τὸν προορισμὸν του.

Ἡ λογία δεσποινὶς Νοεμῆ Ζωηροῦ :

1. Τὸ « Ἀπ' Ὀλα » μοὶ φαίνεται ὅτι πρέπει νὰ τάξῃ ὡς σκοπὸν του νὰ τροφοδοτῆ τὸν πολὺν κόσμον μὲ τὴν καλλιτέραν φιλολογικὴν ὕλην.

2. Ὁ ἀνταποκριθῆ καλλίτερον εἰς τὸν σκοπὸν του ὅταν ἀφ' ἐνὸς ἐξασφαλίσῃ τὴν συνεργασίαν τῶν καλλιτέρων ἐλλήνων λογογράφων διὰ τὴν παροχὴν εἰς τὸν δημοσίον γνησίας καὶ σφριγώσης λογοτεχνικῆς παραγωγῆς, ἀφ' ἑτέρου δ' ὅταν, παραλλήλως πρὸς τὴν τοιαύτην πλουσίαν ὕλην, παρέχῃ γνώσεις ἐπὶ διαφόρων κοινῶν ἐνδιαφερόντων ζητημάτων, ἅς διὰ καλῶν μεταφράσεων ἐκ συντόμων πραγματειῶν, θὰ μεταδιδῆ εἰς τὸν ἡμέτερον δημόσιον.

3. Νὰ βελτιωθῆ ὅσον τὸ ἐφικτὸν ἡ εἰκονογράφησις τοῦ περιοδικοῦ καὶ νὰ μετριάσθῃ εἰς τὸ κατώτατον ὅριον αἱ εὐφυολογίαι καὶ τὰ ἐξεζητημένα εὐθυμογραφήματα, πλὴν τῶν γελοιογραφιῶν, αἵτινες εἶναι ὠραῖαι, ὅταν ὑπογράφονται « Ριγόπουλος ».

4. Τὸ « Ἀπ' Ὀλα » δύναται νὰ παράσῃ ἀληθεῖς ὑπηρεσίας.

Ἡ ἐλλόγιμος διευθύντρια τῶν σχολῶν Διπλοκιοτίου καὶ διευθύντρια τῆς « Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν » δεσποινὶς Χαρίκλεια Π. Μελανδινού :

α'. Νὰ καταστήσῃ τοὺς συνδρομητὰς του ἐνημέρους εἰς τὰ τῆς πολιτικῆς καὶ ἐγκυκλοπαιδικῆς διὰ τῶν πολυειδῶν ὠραίων καὶ ὠφελίμων ἀρθρῶν του.

β'. Ἐὰν ἐξακολουθήσῃ τὴν ὁδόν, ἣν βαδίζει.

γ'. Ὑμεῖς ἴσως γνωρίζετε κάλλιον ἐμοῦ.

δ'. Ὅτι τὸ « Ἀπ' Ὀλα » κατέκτησε τὰς συμπαιθείας ὄλων.

Ὁ ἐγκριτος δημοσιογράφος κ. Α. Καβαφάκης, ἀρχισυντάκτης τοῦ « Ἀμερολήπτου » :

1. Τὴν πνευματικὴν ἀνύψωσιν τοῦ λαοῦ μας διὰ τῆς ἐκλαϊκώσεως πάσης ἐργασίας πνευματικῆς.
2. Τελειοποιούμενον.
3. Θὰ ηὐχόμην νὰ καταστή κυρίως ὄργανον κοινωνικῆς ἀναπλάσεως.
4. Ἀφοῦ συνειργάσθην εἰς τὰς στήλας του...

Ὁ γνωστὸς λόγιος κ. Ὁδ. Ἀνδρεάδης :

1. Ἐφεςιν, ὅπως διὰ τερπνῶν καὶ ὠφελίμων ἅμα τοῖς πολλοῖς ἀναγνωσμάτων ἐπεκταθῆ ἡ πρὸς ἀνάγνωσιν τάσις.

2. 3. Διὰ τακτικώτερας διαρρυθμίσεως τῆς ὕλης, προαγωγῆς αὐτῆς διὰ τῆς προσελκύσεως συνεργατῶν διαφόρων κλάδων, παραδοχῆς τῶν ἐβδομαδιαίων ἐπιθεωρήσεων, πολιτικῆς, ἐκκλησιαστικῆς, φιλολογικῆς, δραματικῆς, ἐπιστημονικῆς, πασῶν συντόμων διὰ τῆς ἀναλύσεως ἐν συντόμῳ τῶν δημοσιευομένων ἐν τῇ Γαλλίᾳ καὶ ἀλλαχού ἐπιτυχῶν μυθιστοριῶν κλπ.

4. Ἡ γενικὴ κρίσις μου εἶναι εὐνοϊκωτάτη. Πέποιθα δ' ὅτι οἱ ἐκδόται καὶ συντάκται τοῦ « Ἀπ' Ὀλα », τὴν αὐτὴν, ἣν καὶ τέως ἐπιδεικνύμενοι φιλοτιμίαν, θὰ ἐπιτύχωσι πάντως ἐκείνου, οὗ δὲν ἔτυχον τὰ πρὸ αὐτοῦ ἐκδοθέντα περιοδικά, τὴν μακροβιότητα, ὑπὲρ ἧς ἀπὸ ψυχῆς εὐχομαι.

Ὁ δεξιὸς τοῦ καλάμου χειριστῆς καὶ διηγηματογράφος κ. Νικίλαος Βασιλειάδης, ἱατρός :

1. Μὲ πολλὴν μου εὐχαρίστησιν βλέπω ὅτι τὸ « Ἀπ' Ὀλα » κατάρθωσε νὰ ἐννοήσῃ τὰς πνευματικὰς ἀνάγκας τοῦ λαοῦ καὶ νὰ καταστρώσῃ διάγραμμα πρὸς μόρφωσίν του.

2. Θὰ ἀνταποκριθῆ καλλίτερον εἰς τὸν σκοπὸν του, ὅταν διδάσῃ ἀκατάπαυστα μὲ εἰκόνας χρωματισμένας εἰς γλώσσῃ λαϊκὴν διωρθωμένην, καὶ ἀπὸ συγγραφῆς πολὺ ἐκλεκτοῦς ποῦ γνωρίζουν ἀκριβῶς τὸ θέμα ποῦ πραγματεύονται καὶ τὸν τρόπον ποῦ θὰ τὸ ἐκθέσουν.

3. Πρὸς τοῦτο πρέπει νὰ διπλασιασθῶν τὰ φύλλα τοῦ « Ἀπ' Ὀλα » καὶ νὰ διπλασιασθῆ ἡ τιμὴ, ὥστε νὰ ἐπιτρέπωνται τὰ ἀπαραίτητα ἐξόδα διὰ τὸ χαρτί, διὰ τὰς εἰκόνας καὶ διὰ τὴν συγγραφὴν.

4. Ὀλίγον περισσότερο ἀν' ἀκολουθῆ τὸ « Ἀπ' Ὀλα » τὰ καθημερινὰ θέματα τῆς Κοινωνικῆς καὶ Διανοητικῆς ζωῆς, θὰ ἐπιτύχῃ τὸν τίτλον τοῦ λαϊκοῦ διδασκάλου.

Ὁ ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Περίνθιος :

Δὲν τολμῶ νὰ προτείνω μεταρρυθμίσεις, ἀποβλέπων εἰς τὸ εὐτελιστικὸν τμήμα τῶν 10 γροσίων. Σὺ ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην τῆς εὐθηνίας κατέχεις τὸ ρεκόρ αἰτῶν μᾶλλον εὐθηνῶν γαλλικῶν περιοδικῶν τοῦ εἶδους σου, τὰ ὅποια κατ' ἐλάχιστον ἔχουσι κατανάλωσιν ὑπερδεκαπλασίαν τῆς ἰδικῆς σου. Ἡ ἀφιλοκέρδειά σου δὲ νὰ μὴ δέχεσαι ἀπὸ τοὺς ἐπαρχιώτας οὐδὲ αὐτὰ τὰ ταχυδρομικὰ τέλη, μοὶ εἶναι ἀκατανόητος· προτείνω λογικὴν αὐξήσιν τοῦ τιμήματος καὶ προσθήκην τῶν ταχυδρομικῶν ἐξόδων. Μὲ αὐτοὺς τοὺς ὄρους προτείνω : καλλιτεχνικὰς εἰκόνας καὶ τακτικούς συνεργάτας. Ἐνδιαφέρομαι διὰ τὰς « Ἐντυπώσεις τῆς ἐβδομάδος », αἵτινες εἶναι πολλάκις ἀπαράμιλλον λογογραφικῶν ἐντροφήμα, ἐνίοτε ὁμως ὑπὸ τὸν καλλιλογικὸν πέπλον κατανοῦν ἐστία παραδόξων κοινωνικῶν θεωριῶν. Μὲ κατέκτησεν ὁ ὑπὸ τὰ στοιχεῖα Θ. Κ. Μ. συνεργάτης, ὅστις φαίνεται ὅτι ὀλοψύχως καταγίνεται μὲ τὴν ἀρθογραφίαν του, ἡ ὅποια εἶναι πάντοτε ἐπίκαιρος· προτιμῶ τὸν κ. Δ. Μελισσόπουλον, μὲ τὸν ὅρον νὰ εἶναι συντομώτερος, συνιστῶ συνεργάτας τοὺς κ. κ. Α. Καβαφάκη, Γ. Ἀποστολίδην, Αἰδ. Καλλίνικον, Γ. Τσοκόπουλον, Ἄννινον. Τὰ εἶδη, εἰς ἃ διατρίβετε, φρονῶ, ὅτι ὑπεραρκοῦν· οὐδ' ἓνα προτείνω πρότυπον διὰ τὸ « Ἀπ' Ὀλα », διότι τοῦτο ἀκολουθεῖ ὄλως διόλου καινοφανῆ ὁδόν. Ἐπαναλαμβάνω ὁμως : ταῦτα πάντα πρέπει νὰ συνδυασθῶσι μὲ τὴν αὐξήσιν τοῦ τιμήματος.

Ὁ κ. Ἰω. Κουτσοβέλης :

Εἶμαι τακτικὸς ἀναγνώστης σας ἀπὸ τοῦ πρώτου φυλλαδίου. Σὰς συγχαίρω δι' ὅτι καλὸν ἐπαρουσιάσατε μέχρι τοῦδε. Ἀφοῦ ὁμως μᾶς δίδετε τὸ δικαίωμα νὰ ἐκφέρωμεν γνώμην διὰ τὸ ἀγαπητὸν « Ἀπ' Ὀλα », σὰς παρακαλῶ νὰ συγχαρῆτε τὸν συνεργάτην σας κ. Ἀσημακοπούλου δι' ὅσα ὠραία τατα μέχρι τοῦδε ἔγραψε καὶ, ἂν προαδέχεσθε τὴν γνώμην καὶ ἄλλων ἀναγνωστῶν σας νὰ γράφονται περισσότερα, οἷα τοῦ κ. Ἀσημακοπούλου. Καὶ πάλιν σὰς συγχαίρω καὶ διατελῶ μεθ' ὑπολήψεως.

Ὁ διαπρεπὴς ἱατρός κ. Μ. Μωυσεΐδης, διευθυντῆς τοῦ « Ἱπποκράτους ».

1. Τὴν διάπλασιν νέας γενεᾶς εὐρώστου καὶ ἀκμαίας, διὰ τῆς ἀνυψώσεως τοῦ πνευματικοῦ ἐπέδου τοῦ λαοῦ.

2. Διὰ τῆς ιδέας, ὅτι πάντοτε ὑπάρχει ἔλλειψις τις, ἥτις ὀφείλει νὰ θεραπευθῆ διὰ τοῦ χρόνου.

3. Ἡ μόνη μεταβολή, ἣν θὰ ηὐχόμην, εἶναι ἡ πρόσληψις νέων συνεργατῶν, καὶ ἡ συστηματικώτερα ἐπιδιώξις ποικιλωτέρας ὕλης.

4. Καλὴ πρὸς τὸ παρόν, μὲ τὴν ἐπιφύλαξιν εὐνοϊκῆς τοιαύτης, διὰ λίαν προσεχῆς μέλλον, ἐάν, ἐννοεῖται, τηρηθῆ ἡ ἀπαίτησις τοῦ τρίτου ὄρου.

Πολλῶν ἀναγνωστῶν δὲν δημοσιεύομεν τὰς κρίσεις, δι' ὃ καὶ ζητοῦμεν συγγνώμην. Τοῦτο προήλθε, διότι ἄλλοι μὲν ὑπεγράφεοντο δυσαναγνώστως, ἄλλοι δὲ διὰ ψευδωνύμων, καὶ μᾶς εἶναι λίαν δύσκολον νὰ δημοσιεύσωμεν κρίσεις, καὶ μάλιστα κολακευτικὰς, διὰ ψευδωνύμων.

ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΚΟΓΚΟ

Ἐνῶ ὁ μικρὸς μαῦρος κάνει τὸ θαλάσσιον λουτρόν του — καὶ τοῦτο καθ' ἑκάστην, συμφώνως πρὸς τὰς ὑγιεινάς διατάξεις τοῦ Κόγκο — γαλουχεῖται συνάμα ἀπὸ τὴν μητέρα του, τὴν θελκτικὴν!

(Φωτογραφία τοῦ Le Monde Illustré).

ΑΠΟ ΤΑ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Η ΕΥΤΥΧΙΑ ΤΩΝ ΜΠΕΚΡΗΔΩΝ

Μὰ τί σου εἶναι αὐτοὶ οἱ Ἀμερικανοί! Ἰσχυροί, εὐεργετικώτατοι εἰς ὅλας τὰς ἀνακαλύψεις καὶ ἐφευρέσεις των! Κατέγειναν τελευταίως καὶ μετὰ τὸ ζήτημα τῶν μερικῶν. Ἄλλὰ, πῶς νομίζετε; Μὲ χάδια καὶ περιποιήσεις πρὸς αὐτοὺς καὶ πρὸς τὴν νομίαν τὴν πολλὰς καὶ ἀπολαυστικὰς, ὥστε νὰ καταστήσῃ κανεὶς νὰ σκέπτεται, ὅτι, εἰάν θέλῃ νὰ ζήσῃ εὐτυχῆς καθ' ὅλον τὸν βίον του, πρέπει ἐξάπαντος νὰ γίνῃ μεκρῆς, νὰ περνᾷ τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς εἰς τὴν Ἀμερικανὴν στουπὴν μεθυσμένος.

Καὶ διατί ὄχι;

Τί ἔχει τάχα νὰ φοβηθῇ;

Ὅτε τὸν καταδιώκουν αἱ φοβεραὶ ἐκείναι δρακόντιοι διατάξεις, ἢ οἱ τρομακτικοὶ διωγμοὶ τῶν Σκινδιναβικῶν χωρῶν, οὔτε τὸν σκανδαλίζουν οἱ ἀντιτριχαστικοὶ ἀφορισμοὶ τῶν διαφόρων ἀντιαλκοολικῶν συνδέσμων.

Γίποτε ἀπὸ αὐτά.

Ἄλλὰ;

Ἄλλὰ θεραπεία ζηλευτῆ, ραχατλήδικη, ἀριστοκρατικῆ, τῆς ἀσθενείας τῆς μέθης, διότι ὡς ἀσθενεὶν τὴν ἐξαπατήσῃς τὸ πρὸ ἡμερῶν ἐν Νέα Ὑορκῇ, κατὰ τὰς ἐκεῖθεν πληροφορίας, συνελθὼν μετὰ Ἀμερικανικὸν ἀντιαλκοολικὸν συνέδριον.

Ἰδοὺ καὶ αἱ λεπτομέρειαι τῆς συσχέψεως τοῦ ἐν λόγω συνεδρίου:

Ἡ αἰτία τῆς ἀσθενείας τῆς μέθης ἀσφαλῶς πρέπει νὰ ἀποδοθῇ ἢ εἰς τὴν κληρονομικότητα ἢ εἰς τὴν ἄλλειψιν τροφῆς ἢ εἰς τὸ κακῶς ἐπιδρῶν περιβάλλον.

Ἡ πρώτη εἶναι ἀθεράπευτος, ἐνῶ αἱ δύο ἄλλαι θεραπεύονται, εἰάν βαθμιαίως ἀναπτυχθῇ ἡ δύναμις τῆς θελήσεως.

Τί λοιπὸν πρέπει νὰ γίνῃ; ἠρώτησαν οἱ σοφοὶ οἱ ὅποιοι παρεκάθησαν εἰς τὸ συνέδριον.

Γενικὴ καὶ ὁμόφων ἀπάντησις ἦτο:

Νὰ ἰδρυνθῶσιν ἀγροκήπια καὶ ἐπαύλεις ἐξωστῆς πόλεως, εἰς τὰ ρωμαντικώτερα αὐτῆς μέρη καὶ ἐκεῖ ἀποστελλόμενοι οἱ μεθυστοὶ, νὰ ἀσχολῶνται εἰς ἐργασίαν εὐκόλον καὶ εὐχάριστον, κάθε ἄλλο ἢ ἀναγκαστικὴν.

Ἀκούσατε τώρα καὶ τὸ κανονισθὲν ἐδεσματολόγιόν των:

Τροφὴ ἐλαφρά, κυρίως πουλερικά, χορταρικά, πολλοὶ καρποὶ καὶ ἀφθονὸν γάλα, εἰς ὠρισμένας δὲ περιπτώσεις καὶ ὀλίγον, ὀλίγιστον οἰνόπνευμα.

Ἐκαστος ἐκ τῶν διαμενόντων εἰς τὰς ἀντιαλκοολικὰς αὐτὰς ἐπαύλεις θὰ ἔχῃ πλήρη ἐλευθερίαν, θὰ διαμένῃ εἰς ἰδιαίτερον δωμάτιον, μετὰ ἀναπαυτικὴν κλίνην, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ ὑποχρεῶνται νὰ μένῃ τὸ ὀλιγότερον ὀκτὼ ὥρας καὶ θὰ ἐνδύεται μετ' ὁμοίμορφον κομψὴν περιβολήν.

Αἱ λοιπὸν, τί λέγετε;

Ἀρνεῖσθε, ὅτι ἤλθεν ἡ ἐποχὴ, κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἐπαληθεύσῃ, καθ' ὅλην τὴν σημασίαν, τὸ γνωστὸ λαϊκὸν λιανοτράγουδο πῶς... «τὴν καλλίτερη ζωὴ περνοῦνε οἱ μεκρῆδες»;

ΔΗΜΑΣΤ. Φ. ΛΕΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐθνικὰ Νοσοκομεῖα, 13 Ὀκτωβρίου 1909.

Ἡ ζωὴ ἐνταῦθα δὲν ἔχει κανένα ἄλλον προορισμόν. Μόνον ἓνα καθημερινὸν πόλεμον διεξάγει κατὰ τοῦ θανάτου. Καὶ τὸν διεξάγει ὅλαις δυνάμεσιν. Ὅτι ἠττᾶται πλειστάκις, οὔτε λόγος. Πῶς ὄχι, ἀφοῦ ἡ ζωὴ αὕτη δὲν εἶνε εἰμῆ συντρίμματα, γνωρισθέντα ἀπὸ πολλοῦ μετὰ τὸν θάνατον; Ἡ θύρα, ἢ πρὸς βορρᾶν, εἶνε πολὺ συνηθισμένη εἰς τὰς νεκρικὰς πομπάς. . .

Ἐν τούτῳ, ἓνα πῆσμα ἔμμονον ἐκδηλώνεται εἰς τὸν τόπον αὐτὸν κατὰ τῆς φθορᾶς. Κάθε πέτρα, κάθε κόκκος ἄμμου, κάθε φύλλον, κάθε ἄλλο τι εἰς ἓνα παράξενον σκέρτσον σᾶς δεικνύει τοὺς ὀδόντας. Ἡ ὑπερηφάνεια τῶν ἀντικειμένων ἐνέχει κατὰ τὸ θεῖον καὶ τὸ φοβερόν. Σταματᾷ ἐκ σεβασμοῦ εἰς κάθε βῆμα. Ἐμπρὸς σου ἡ βωβὴ λιτανεία τῶν θεῶν λειψάνων τοῦ Βυζαντίου ρεμβάζει ἢ κλαίει! Κλαίει ἢ ρεμβάζει; Καλὰ-καλὰ δὲν ἐννοῶ. Ἄλλὰ μᾶλλον προσεύχεται. Πόση ὑπερηφάνεια! πόση δύναμις! πόσον πῆσμα! Ἀλλόνητα εἰς τὰς ἱεράς θέσεις των, δέχονται μετὰ περιφρόνησιν τὰ ραπίσματα τοῦ βορρᾶ. Κάθε θυρὶς σοῦ διηγεῖται ἱστορίας. Κάθε σχισμὴ, ποῦ διήνοιξεν ὁ κεραυνός, εἰς ἓνα μορφασμὸν παραπόνου, θρηνεῖ τὸ ὄραϊον παρελθόν.

Εἰς μίαν λωρίδα ἀτελεύτητον ἐκτείνονται κῆποι χειμερινῶν λαχανικῶν. Πράσα καὶ κρόμβαι. Ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ὑψώνεται ἡ συκὴ καὶ ἡ μωρέα καὶ δὲν εἰξεύρω ποῖα ἄλλα ἀκόμη ὀπωροφόρα. Ἐκτεταμένη ἄποψις τοῦ πρασίνου εἰς ὅλους αὐτοῦ τοὺς τόνους. Καὶ παρατηρῶ ὅτι δι' ἕκαστον πρᾶσον καταβάλλονται τόσαι φροντίδες, ὅσαι καὶ δι' ἓνα ἀσθενῆ ἐν τοῖς Νοσοκομείοις! Ἄλλ' ὁ λαίμαργος τοῦ μαγειρείου θαμῶν, τρώγων τὸ λαχανικὸν του, δὲν σκέπτεται τίποτε ἄλλο, παρὰ πῶς νὰ γεμίσῃ τὸν στόμαχον. Ἐν τούτοις, πόσον σκληρὰ εἶνε ἡ φύσις! Τῆς εἶνε ὅλως ἀδιάφορον ἂν εἶσαι **λάχανον** ἢ ἄνθρωπος. . .

Αὐτὴν τὴν στιγμὴν κάποιος παράφρων μετὰ ὅλην τὴν δύναμιν τῶν πνευμόνων του ἐκτοξεύει πρὸς τὸ κενὸν ὕβρεις.

Οἱ ἀσθενεῖς τὸν ἐσυνήθισαν καὶ δὲν τὸν ἐμποδίζει καὶ δὲν τὸν σταματᾷ κανεὶς, εἰμῆ ἢ κούρασις. Ἀποκάμνει καὶ καταλήγει εἰς μίαν βραχνῶδη φωνὴν μεθύσου. Ὁ διασαλευθεὶς ἀπὸ ἐπανευρίσκει τὴν ἡσυχίαν του. Ἡ ἠγῶ, ποῦ ἐθρήνησε πρὸς στιγμὴν τὸ δυστυχὲς τέρας, ἔπαυσε θρηνοῦσα. Οἱ ἀσθενεῖς ἠμποροῦν νὰ ἐπαναλάβουν τὰς διακολεῖσας σκέψεις των, τὰς συνομιλίας των, τὴν ἀναγνωσίν των. Ὁ παράφρων ἤδη κοιμᾶται.

Αἱ νοσοκόμοι πηγαινοέρχονται γελασταί. Πρὸς ὅλας τὰς διευθύνσεις μοιράζουν παρηγορίας. Εἰς τὰ μικρὰ των δάκτυλα παίζουν τὰ θερμομέτρα. Εἰς τὰς συναντήσεις των ψυθυρίζουν λέξεις, αἱ ὁποῖαι δὲν λέγουν τίποτε. Ἐν τούτοις, αὐτὸ εἶνε ἡ ἔκφρασις τῆς ἰσχυρᾶς των θελήσεως, νὰ ἀκούουν καὶ νὰ μανθάνουν. Νὰ μανθάνουν καὶ ν' ἀκούουν τόσα πράγματα ποῦ ἀγνοοῦν, καὶ ἡ γνῶσις τῶν ὁποίων θὰ τὰς καταστήσῃ τελείας νοσοκόμους. Τῇ ἀληθείᾳ, μετὰ χρόνον τὰ Νοσοκομεῖα μας θ' ἀποκτήσουν αὐτὸ, ποῦ δὲν εἰμποροῦμεν νὰ ἰσχυρισθῶμεν ὅτι ἔχουν σήμερον. Ἰδίᾳ, αἱ νεωστὶ προσλαμβανόμεναι ὑπόσχονται πολλὰ ὑπὸ τὴν μορφωτικὴν ἐπίδρασιν τῆς δεσποινίδος Σκαλιέρη.

ΣΠΥΡΟΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ

Η ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΔΙΗΓΗΜΑ

(Εκ του Γαλλικού)

ΗΤΟ νέος συνεσταλμένος και δειλός. Η οικογένειά του ήτο άφανής· εκείνος όμως διά της επιμελείας του άνεδείχθη διδάσκαλος.

Πτωχός τὸ χρήμα, ἦτο πλούσιος εἰς θάρρος καὶ τὴν συναίσθησιν τοῦ καθήκοντος, ἐλπίζων ἡμέραν τινὰ νὰ εὕρῃ τὴν εὐτυχίαν εἰς ἡσυχον ζωὴν ἐν ἀφανεί τινι γωνίᾳ τῆς γῆς.

Ὡνειροπόλει νὰ ζήσῃ με συντροφον τὴν θυγατέρα ἑνὸς καταστηματάρχου, φίλου τοῦ πατρὸς του, πρὸς ἣν συνεδέετο με τὴν ἀνάμνησιν ἑνὸς παιδικοῦ εἰδυλλίου.

Πολὺς εἶχεν ἔκτοτε παρέλθει καιρὸς, ἀλλ’ ὁ χρόνος δὲν ἴσχυσε νὰ μειώσῃ τὴν ζωηρότητα τῆς σκηνῆς ἐκείνης εἰς τὰς ψυχὰς ἀμφοτέρων.

✽

... Ἦσαν τότε δέκα ἕως δώδεκα ἐτῶν ἕκαστος.

Ἐν πλήρει ἔαρι οἱ γονεῖς των εἶχον διοργανώσει μίαν ἀγροτικὴν ἐκδρομὴν.

Μικροὺς καὶ μεγάλους, τοὺς πάντας εἶχον ὀδηγήσει τρεῖς μεγάλοι ἄμαξαι εἰς τὸ ὑπαιθρον.

Ἡ ἡμέρα ὅλη ἐπέρασε με μεγάλην φαιδρότητα καὶ τραγούδια· τὰ δύο γεύματα, τὰ ὁποῖα ἔκαμον, τοὺς ἐνέπλησαν εὐθυμίας. Ἐπέστρεψαν με τὸ φῶς τῆς σελήνης. Τὰ παιδιά ἀνερριχθήθησαν ἐπὶ τοῦ ἄνω μέρους τῆς ἀμάξης καὶ διὰ νὰ προφυλαχθῶσιν ἀπὸ τὸν ἀνεμον ἔρριψαν εἰς τοὺς ὄμους των ἑν μέγα κάλυμμα. Διὰ νὰ κρατῶνται δὲ στερεῶς, ἐκράτησαν τὰς χεῖρας ἀλλήλων.

Δὲν ἐτόλμων ν’ ἀτενίσωσι διὰ τοῦ βλέμματος ὁ εἰς τὸν ἄλλον, ἀλλά, σφίγγοντες τὰς χεῖρας, ἔδλεπον διαρκῶς τὸν ἀστερόεντα οὐρανόν.

Οἱ ἵπποι ἐκάλπαζον καὶ ἡ ἄμαξα τρέχουσα, ἔλεγέ τις, τοὺς ὠδήγει εἰς τὴν εὐτυχίαν.

Θὰ ἦρχοντο νὰ ἐξηκολούθει ἡ πορεία εἰς μίαν ἀτελεύτητον νύκτα.

✽

Ὅσάκις ἡ ἀνάμνησις αὐτῆ τῷ ἦρχετο εἰς τὸν νοῦν, ἄφινεν ἡμιτελῆ τὴν ἐργασίαν του. Ἐὰν ἔγραφεν, ἔπαυεν εἰς τὸ μέσον τῆς φράσεως, ἔφερε τὸ ἄκρον τῆς γραφίδος εἰς τὸ στόμα, ἐνθυμούμενος τὴν γλυκεῖαν ἐκείνην νύκτα καὶ ἀναπολῶν συνεσφιγμένας τὰς χεῖράς του. Αὐτὴ ἦτο ἡ κατάλληλος σύντροφος τοῦ βίου του. Ἀλλ’ ὅμως τὸ ἐπάγγελμα τοῦ διδασκάλου τὸν ἀπεμάκρυνε πολὺ τῆς φίλης πατρίδος, ἥς ἡ στέρησις συνεπήγαγε καὶ τὴν ἀπομάκρυνσίν του ἀπὸ τῆς προσφιλοῦς κόρης· πρὸς δὲ καὶ ἡ ἐλπίς ἐπιτεύξεως τῶν σχεδίων του ἀπέδη δυσχερῆς.

Ὅτε ἐγκατέλειπε τὴν πατρίδα του ἦτο μόλις εἰκοσιπέντε ἐτῶν· ἡ δὲ κόρη κατὰ δύο ἕως τρία ἔτη μικρότερα. Ἡ εἰκὼν τῆς ὅμως ζωηρὰ ἔμενεν εἰς τὴν μνήμην του. Τοῦτο ἐνίσχυεν ἔτι μᾶλλον τοὺς πόθους του.

✽

Τοιοιουτρόπως ἡ ζωὴ παρήρχετο καὶ αἱ ἡμέραι διεδέχοντο ἀλλήλας, ἐνῶ ὀνειροπολῶν ἐκείνος εὕρισκετο εἰς πέλαγος εὐτυχίας. Ἐνόμισεν ὅτι τῷ ἦτο ἀδύνατον νὰ ζήσῃ πλέον ἄνευ ἐκείνης καὶ ἀπεφάσισε νὰ τῇ προτείνῃ γάμον.

Ἀλλ’ οἱ γονεῖς τῆς εἶχον ἀποθάνει καὶ ὤφειλε νὰ γράψῃ πρὸς τὴν ἰδίαν.

Μίαν κυριακὴν τοῦ ἔαρος, ἀπὸ τὰς μᾶλλον

θελκτικὰς, ἀπεσύρθη εἰς τὸ δωμάτιόν του. Ὁ καιρὸς ἦτο ὥρατος· ἀναπνέων δὲ τὴν εὐωδίαν τῶν ἀνθισμένων δένδρων, εὕρισκε τὴν φύσιν θαυμασίαν.

Ἰπὸ τοιούτων ἐντυπώσεων κατεχόμενος, συνήρμωσεν εἰς τὸν νοῦν μερικὰς φράσεις, ἔλαβε τὴν πένναν ἀνὰ χεῖρας, τὴν ἔφερεν εἰς τὸ στόμα, στρέφων αὐτὴν ἐπανειλημμένως τὸσάκις, ὥστε ἐν τέλει ἡ ἐπιστολὴ εὐρέθη ἐτοίμη. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἤνοιξεν ἡ θύρα. Ἐκρυψε μετὰ προσοχῆς τὴν ἐπιστολὴν καὶ ἔσπευσε νὰ χαιρετήσῃ τὸν εἰσελθόντα φίλον του.

— Δὲν κάμωμεν ἕνα γυρον;

— Μάλιστα, μάλιστα, εἶμαι πρόθυμος· θὰ περάσωμεν μάλιστα καὶ ἀπὸ τὸ ταχυδρομεῖον...

Ἐκλείσει μετ’ ἐπιμελείας τὸν φάκελλον καὶ πρὸ τοῦ ταχυδρομείου ἐσταμάτησεν· ἔρριψε τὴν ἐπιστολὴν εἰς τὸ κιβώτιον καὶ ἐξηκολούθησεν τὸν περίπατον.

Ποῖος ἐσκέπτετο ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη ἔκρυπτεν ὀλόκληρον μέλλον!...

✽

Ἐφθασε καὶ ἡ δεκάτη πέμπτη ἀπὸ τῆς ἀποστολῆς ἡμέρα, ἐπίσης ἀπελπιστικὴ ὡς καὶ αἱ προηγούμεναι, μυρίαὶ δὲ σκέψεις ἐδασάνιζον τὸν νέον.

Εἰκόνες ὀλόκληροι διήρχοντο πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του, εἰκόνες ζωφεραί, ἀπευκτεαί, ἀπογοητευτικαί.

Μία ὅμως ἰδέα ἐκυριάρχει ἐντός του: ἡ ἰδέα τῆς ἀρνήσεως· οὐχ ἦττον ὅμως καὶ μία λέξις πρὸς ἀπάντησιν ἦτο τόσον εὐκολος... Τέλος ὤφειλε νὰ συγκατανεύσῃ. Ἐθεώρει ὅμως καὶ δύσκολον, ὅπερ ἐζήτει: μίαν κόρη πλουσίου ἐμπόρου δὲν συνδέει τὴν τύχην μεθ’ ἑνὸς διδασκάλου!

Καὶ ὅμως θὰ ἠτύχουν. Τὴν ἐφαντάζετο διὰ πρώτην φοράν εἰσερχομένην εἰς τὸν κήπον τῆς σχολῆς συνεσταλμένην καὶ δειλὴν· ἀργότερον, μᾶλλον ἐξοικειωμένην πρὸς τὴν σχολὴν καὶ τὸν νέον τῆς οἴκου, νὰ περιέρχεται αὐτὸν ἄνω-κάτω, ὡς καλὴ οἰκοκυρά.

Κατὰ τὴν ὥραν τοῦ μαθήματος εἶχε διαρκῶς τὸν νοῦν προσηλωμένον εἰς ἐκείνην, νομίζων, ὅτι μετὰ τὸ πέρας τῆς ὥρας θὰ τὴν συνήντα. Ἡ σκληρὰ ὅμως πραγματικότης τῷ ἀπέσπα δάκρυα καὶ στεναγμούς, εἰς οὓς καὶ μόνους εὕρισκε τὴν ἀνακούφισιν.

Ὅσάκις ἐκαλλιέργει τὸν κήπὸν του, προσεκάλει τὴν σκιαγραφίαν ἐκείνης, ἥτις ἠδύνατο νὰ ἦτο ἡδὴ ἡ οἰκοκυρά. Τὴν ἐφαντάζετο με τοὺς λευκοὺς τῆς βραχίονας, με τ’ ἀφελῆ τῆς ἐνδύματα καὶ τὰ μεγάλα σάνδαλα, δυσανάλογα πρὸς τοὺς κομπούς τῆς πόδας... ἀλλὰ δὲν ἦτο εἰμὴ ὄνειρον!

Νὰ γράψῃ ἐκ νέου δὲν ἐτόλμα· ὤφειλε νὰ ὑποκύψῃ εἰς τὴν μοῖραν του.

✽

Αἱ σκέψεις καὶ αἱ θλίψεις τὸν ἐγήρασαν· ἄλλως τε, τόσα εἶχον παρέλθει ἔτη... Μὴ δυνάμενος δὲ νὰ ἐργάζεται πλέον, ἀπεσύρθη εἰς μίαν μικρὰν οἰκίαν ἐξω τῆς πόλεως· ἐπώλησε τὰ ἐπιπλά του, κρατήσας τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα καὶ ἐκεῖ ζιτῆγε βίον μοναχικόν, βίον, ὁποῖος δύναται νὰ ὑπάρξῃ κατόπιν μιᾶς μεγάλης δοκιμασίας.

Μίαν ἡμέραν, φυλλομετρῶν ἐν ἀπὸ τὰ παλαιὰ του βιβλία, ἐφάνη αἴφνης ὠχρὸς καὶ τρέμων. Μία ἐπιστολὴ ἔπεσεν ἀπὸ τούτου.

Ἦτο ἡ πρότασις του διὰ τὸν γάμον.

Ὁ φάκελλος, ὃν ἔστειλεν, ἦτο κενός!...

Μακροχώριον.

Κ. Σ. Ε.

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

ΚΛΕΙΣΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Ἀγαπητὴ Ἀλέκο Ρηγόπουλε,

Δὲν σὲ εἶδα μετὰ τὴν ἐκ τοῦ Νοσοκομείου ἐξόδου σου. Ἀποφεύγεις, μανθᾶω, τοὺς φίλους σου. Σὲ δικαίῳ πληρέστατα. Ἐγλύτωσες ἀπὸ τὸ χαῖδεσθαι τὸ στόμα τοῦ θανάτου καὶ ἐμπίπτεις τώρα εἰς ἕλλο, ἐπίσης χαῖδες, στόμα, εἰς τὸ στόμα τῶν φίλων σου... Καὶ ἔχεις πολλοὺς, δυστυχομένους!... Καὶ οἱ φίλοι σου σὲ ἀγαποῦν, κακότυχε! Καὶ εὐλακρινῶς ὅλοι ἐνδιαφέρονται διὰ τὰ κατὰ σέ, κακόμοιρε!...

Ἐγλύτωσες ἀπὸ τὴν χολέραν. Πῶς θὰ γλυτώσῃς τώρα ἀπὸ τὸ... ἐνδιαφέρον τῶν φίλων σου;... Θὰ ἔχῃς τὴν γενναιότητα ν’ ἀντεπεξέλθῃς κατὰ τοῦ νέου ἐχθροῦ; Θὰ ἔχῃς τὴν ὑπομονὴν, τὴν ἀντοχὴν, νὰ ὑποβληθῇς εἰς τὸ νέον αὐτὸ μαρτύριον;

Μαρτύριον πραγματικόν. Ἡ νέα προσβολὴ δὲν εἶναι μικρότερα τῆς προσβολῆς τῆς νόσου, τὴν ὁποῖαν ὑπέστης. Ἐθριάμβευσας κατὰ τὴν πρώτην· θὰ θριαμβεύσῃς καὶ κατὰ τὴν δευτέραν;

Ὁφείλεις, δυστυχὲς θῦμα τῆς φιλίας, εἰς πάντα φίλον σου νὰ διηγηθῇς λεπτομερῶς πῶς διαπότισε σ’ ἔπιασε ἡ χολέρα καὶ πῶς σ’ ἄφηκε! Ὁφείλεις νὰ συγκεντρώῃς ὅλας τὰς τραγικὰς ἀναμνήσεις τοῦ παθήματος καὶ νὰ τὰς ἐκθέτῃς εἰς ἕνα ἕκαστον ἰδιαιτέρως.

Αἱ ἐρωτήσεις καταπίπτουν ἀλλεπιᾶλληλοι, βασιταί, καταθλιπτικά.

— Τί εἶχες φάγει; Τί ἠσθάνθης κατὰ πρῶτον; Ἡ κοιλία σου; Τὸ στομάχι σου; Τί φάρμακα πήρες; Πόσας κενώσεις εἶχες; Ἐμέσεις πόσας; Καὶ κατόπιν; Καὶ ἔπειτα; Καὶ εἰς τὸ Νοσοκομεῖον; Αἱ ἐνέσεις; Φοβήθηκες πολὺ; Προησθάνθης τὸν θάνατόν σου; Ἐσκέφθης κατὰ τὴν ὥραν τῆς ὀνειροσθησίας σου, ὅτι σ’ ἐκδικεῖται ἡ χολέρα διὰ τὰς γελοιογραφίας ποῦ τῆς ἔκανες; Ὡ τὸν καῦ ἑνοτὸν Ρηγόπουλο! Δὲν με λές, οἱ ἔμετοι ἐξηκολούθησαν πολὺ; Κυρίως ποῦ πονοῦσες; Ἐμορροφῆ ἦτο ἡ νοσοκόμος σου; Κακὸ πρᾶμμα ἡ χολέρα, αἱ; Εἰπέ μου τα κατὰ σειράν, σὲ παρακαλῶ. Ἐκαμες πλὴν μπάνια; Εἰν’ ἀλήθεια ποῦ ἡ καφεῖνη κάνει θαύματα; Καὶ ἡ ὑπηρεσία τοῦ Νοσοκομείου; Τί ἐρωγες; Ἐπινες πολὺ νερό; Μὲ θυμήθηκες διόλου;... Πῶς χάλασες, καῦμένε! Ἡ μᾶλλον, πάχυνες, ἐλογημένε! Σὲ συγγαίρω... Δὲν με λές, ἔχεις τώρα ἀνοσίαν; Ἡ ὄρεξις σου; Τώρα δὰ πρέπει νὰ γελοιογραφῆσῃς τὴν καταραμένην τὴν χολέρα! Τί τρῶς τώρα; Θὰ πέρνῃς, βέβαια, δυναμωτικά! Γλύτωσαν καὶ ἄλλοι εἰς τὸ Νοσοκομεῖον; Πόση εἶναι ἡ θνησιμότης; Ποῖοι ἦλθαν νὰ σὲ διῶν; Σ’ ἔκαναν καὶ ἀντιχολερικόν ὄρρον;...

Καὶ εἶσαι ὑποχρεωμένος, ἀτυχὲς θῦμα τῆς χολέρας καὶ τῆς φιλίας ν’ ἀπαντᾷς εἰς ὅλας αὐτὰς τὰς ἐρωτήσεις, ἰδιαιτέρως εἰς ἕνα ἕκαστον, νὰ ἐνθιπῇσαι πράγματα δυσάρεστα, τραγικά, τρομακτικά, καὶ τοῦτο ἐν ἡμέρᾳ, ἐν καιρῷ νυκτός, εἰς τὴν ἐργασίαν σου, εἰς τὸ σπῆτι σου, εἰς τὸν κήπον, εἰς τὸ ξενδοχεῖον, εἰς τὸ τραμβαϊ, εἰς τὸ τοῦνελ, εἰς τὸ αἰμόπλοιον...

Ὅπου καὶ ἂν εὐρεθῇς, ἡ καταδίωξις θὰ εἶναι συστηματικὴ, ἡ ἐπίθεσις ἀναπόφευκτος...

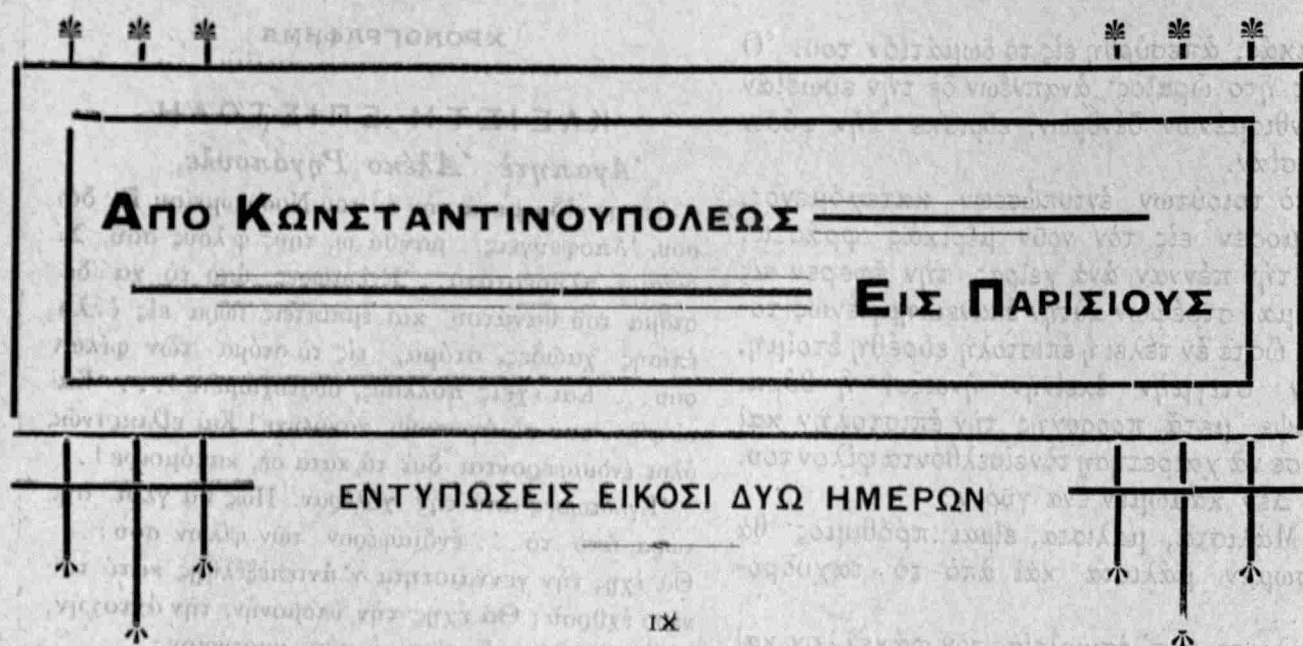
Διότι, δυστυχῆ, πολλοὺς ἔχεις φίλους καὶ ὀφείλεις νὰ ἰκανοποιήσῃς τὸ φιλικόν των ἐνδιαφέρον!...

Καὶ τώρα μίαν συμβουλήν μου: Νὰ φύγῃς. Κρύψου εἰς κανένα ἐρημονῆσι. Εἰς τὴν Πήτα εἰς τὴν Ἀντιρόβινθον εἰς τὴν Πλάτην. Νὰ περάσῃ ἡ πρώτη ὄρμη τοῦ ζωηροῦ ἐνδιαφέροντος τῶν φίλων σου...

Πρὶν φύγῃς, ἐλθὲ νὰ με ἰδῇς. Ἦσῃ καὶ δὲν θὰ ἐπιβαρύνω τὸ δυσβάστακτον φορτίον τῶν ἐρωτήσεων. Θὰ σφιγῶ ἀπλῶς τὸ χέρι σου καὶ θὰ σὲ εἰπῶ:

— Περαιστικά!

Μ. ΣΩΦΡΟΝΙΔΗΣ

Όπως ο επισκεπτόμενος διά πρώτην φοράν τας Ἀθήνας, ἐπιθυμᾷ νὰ ἀνέλθῃ ἀπαραιτήτως εἰς τὴν Ἀκρόπολιν καὶ νὰ περιεργασθῇ τὸ Στάδιον καὶ τὸ Θησεῖον, ὅπως ὁ επισκεπτόμενος τὴν Ρώμην ἐπιθυμᾷ νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ Βατικανόν, οὕτω καὶ ὁ επισκεπτόμενος διά πρώτην φοράν τοὺς Παρισίους, ἀπαραιτήτως θὰ ἐπισκεφθῇ τὸ δάσος τῆς Βουλῶνης καὶ τὸν Πύργον τοῦ Ἐϊφελ, τὸν κοινῶς λεγόμενον Πύργον τῶν τριακοσίων μέτρων.

Όταν δὲ ἀνεχώρησεν ἡ ώραία Γαλιᾶτις, ὁ φίλος μου μὲ ἠρώτησε :

- Ποῦ θέλεις νὰ πᾶμε τώρα ;
- Εἰς τὸν Πύργον τοῦ Ἐϊφελ, τῷ ἀπέντησα.

Τὴν ὁδὸν Ἀγίου Ἰακώβου διασχίζει ἀτμοκίνητος τροχιόδρομος, ὁδηγῶν παρὰ τὸν Πύργον τοῦ Ἐϊφελ.

Πρέπει νὰ σημειωθῇ ἐνταῦθα ὅτι τριῶν εἰδῶν τροχιόδρομοι ὑπάρχουν ἐν Παρισίοις. Τροχιόδρομος μὲ ἀτμόν, τροχιόδρομος ἠλεκτρικός, ἀντλῶν τὴν δύναμιν ἀνωθεν, καὶ τροχιόδρομος ἠλεκτρικός, ἀντλῶν τὴν δύναμιν ὑπογείου.

Ὁ τροχιόδρομος τῆς ὁδοῦ Ἀγίου Ἰακώβου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀνήλθομεν, διέσχισε τὴν Λεωφόρον Ἀγίου Μιχαὴλ καὶ μὲ μεγάλην ταχύτητα ἐπροχώρει, διασχίζων ἀγνώστους μοι συνοικισμούς, τοὺς ὁποίους ὑπέθετον ἀποκέντρους.

— Μὰ δὲν μοῦ λέγεις, σὲ παρακαλῶ, ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας τώρα δὲν βλέπω εἰμὴ κέντρα. Τὸ ἀπόκεντρον Παρίσι ποῦ εἶνε ;

— Δυσκόλως θὰ τὸ εὔρησ. Παντοῦ εἶνε κέντρον. Ἐλάχιστα εἶνε τὰ ἀπόκεντρα. Τὰ Μουσεῖα, τὰ Θέατρα, τὰ μεγάλα καταστήματα, οἱ ἀνδριάντες, τὰ μεγάλα βιβλιοθηκῶνα, οἱ σιδηροδρομικοὶ σταθμοὶ εἶνε διεσπαρμένα εἰς ὅλα τὰ σημεῖα τῆς πόλεως, εἰς τρόπον, ὥστε πανταχοῦ εἶνε κέντρον.

Μετ' ὀλίγον ὁ τροχιόδρομος κάμπει πρὸς τὴν προκυμαίαν τοῦ Σηκουάνα.

Τὰ ἀτμόπλοια, τὰ κομψὰ ταχύπλοια ἀτμόπλοια τοῦ Σηκουάνα, κατὰ μίαν κόσμον πηγαινοέρχονται καὶ σταθμεύουν εἰς μικρὰς ἀποστάσεις καὶ τρέχουν, ἐνῶ κάτωθεν τοῦ τροχιόδρομου, οὗ ἐπιβαίνομεν, ὑπάρχει ὁ ὑπόγειος σιδηροδρομος καὶ κάτωθεν αὐτοῦ τὸ μετροπολιτικόν, τὸ ὁποῖον, εἰρησθῶ ἐν παρόδῳ, εἰς ὀλίγα μέρη ἐξέρχεται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, ἐνῶ εἰς ἄλλα μέρη γίνεται καὶ ἐναέριον.

Διερχόμεθα πρὸ τοῦ κολοσσαίου κτιρίου τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, τῆς Σχολῆς τῶν Καλῶν Τεχνῶν, τῆς Βουλῆς, τῆς Χρυσῆς Γεφύρας τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου καὶ φθάνομεν ἐγγὺς τοῦ Πύργου τῶν τριακοσίων μέτρων.

Κατερχόμεθα.

Κάμπτομεν μίαν ὁδὸν καὶ εὐρισκόμεθα πρὸ τοῦ Πύργου. Οἱ κολοσσαῖοι τέσσαρες πόδες του μαρτυροῦν τὸ μέγεθος τοῦ θαυμασίου ἔργου. Κάτωθεν ἀκριβῶς τοῦ Πύργου ὑπάρχει τεχνικὴ λίμνη, ἣτις

πλασιοῦται ἀπὸ ώραϊον κηπάριον ἀπὸ καλλιτεχνικὰς ἀνθέων γραμμὰς καὶ μικροὺς διαδρόμους.

Ἐπιβάνομεν τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ἄνω καὶ μέσα εἰς ἐκείνας τὰς σιδηρὰς ράβδους δὲν διακρίνομεν ζῶν, ἐνῶ εἶνε γνωστὸν ὅτι δεκάδες ἀνθρώπων ἀσχολοῦνται ἐπὶ τοῦ Πύργου.

Προχωροῦμεν ὀλίγον καὶ εὐρισκόμεθα εἰς τὴν θύραν, ὁπόθεν εἰσέρχεται τις εἰς τὸν ἀνελκυστήρα.

Μία μικρὰ ἐπιγραφή μᾶς δίδει νὰ ἐννοήσωμεν ὅτι τὸ τίμημα τοῦ ἀνελκυστήρος καὶ εἰς τὰς τρεῖς ὁρόφους εἶνε τρία φράγκα τὰς καθημερινὰς καὶ ἐνάμισυ τὰς Κυριακάς, ἀντιθέτως δηλαδὴ πρὸς τὰς τιμὰς τῶν ἀτμοπλοίων τοῦ Σηκουάνα, τὰ ὁποῖα τὰς Κυριακάς διπλασιάζουν τὸ τίμημά των.

Λαμβάνομεν εἰσιτήριον καὶ εἰσερχόμεθα εἰς τὸν ἀνελκυστήρα. Παρὰ τὸν ἀνελκυστήρα ὅμως ὑπάρχει κλίμαξ, ἣτις ὁδηγεῖ πρὸς τὰ ἄνω, δύναται τις δὲ δωρεὰν νὰ ἀνέλθῃ οὕτω τὸν Πύργον, πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον συχνάκις κάμουν οἱ περιηγηταὶ τὸν χειμῶνα.

Ἐνας ἠλεκτρικὸς κώδων σημαίνει καὶ μετὰ τινα δευτερόλεπτα ὁ ἀνελκυστήρ ἀνέρχεται τὸ πυραμιδοειδὲς μέρος τοῦ Πύργου.

Μετὰ τέσσαρα λεπτὰ εὐρισκόμεθα εἰς τὴν πρώτην ὁροφήν, ἣτις εἶνε εὐρυτάτη, περιέχουσα πρώτης τάξεως ἐστιατόριον, ζυθοπωλεῖον, ἀναπαυτικώτατα καθίσματα διὰ τοὺς πτωχοὺς καὶ πολλὰ μικροκαταστήματα, πωλοῦντα διαφόρων εἰδῶν ἀνακείμενα.

— Θέλεις νὰ καθήσωμεν ὀλίγον ἐδῶ ;

— Ὁχι, ὄχι. Νὰ ἀνέλθωμεν εἰς τὴν τελευταίαν ὁροφήν.

Διὰ νὰ ἀνέλθῃ τις εἰς τὴν δευτέραν καὶ τρίτην ὁροφήν πρέπει νὰ πάρῃ τὸν ἄλλον ἀνελκυστήρα, τὸν καθέτως ἀνερχόμενον καὶ κατερχόμενον, τὸν διπλοῦν ἀνελκυστήρα λεγόμενον, τοῦ ὁποῖου τὰ βαγόνια ἐλλείπει θέσεως συναντῶνται εἰς τὸ μέσον διάστημα τῆς δευτέρας καὶ τρίτης ὁροφῆς, ὅπως συμβαίνει καὶ εἰς τὸ τούνελ τῆς πόλεώς μας.

Μετὰ πάροδον τεσσάρων ἄλλων λεπτῶν εὐρισκόμεθα εἰς τὸν δεύτερον ὁροφον. Βλέπομεν κάτω τοὺς Παρισίους ὡς ἀπέραντον πεδιάδα, ἐπὶ τῆς ὁποίας οἱ ἀνθρώποι μόνις διακρίνονται καὶ ἴλιγγος μᾶς καταλαμβάνει. Τὸ βλέμμα μας δὲν διακρίνει εἰμὴ κτίρια, ἅτινα ἀποτελοῦν τοὺς Παρισίους καὶ τὰ προάστεια τῶν Παρισίων. Εἰς ἐκάστην πλευρὰν εἶνε τοποθετημένα μεγάλα τηλεσκόπια, μὲ τὰ ὁποῖα ἀντὶ εἰκοσι μόνον λεπτῶν δύνασθε νὰ περιεργασθῆτε τὰ πέριξ, στρέφοντες κατὰ βούλησιν τὸ τηλεσκόπιον.

— Θέλεις νὰ κυτιάξῃς μὲ τὸ τηλεσκόπιον ;

— Ἄ! μὴ! Ἔτσι εἶνε προτιμώτερον. Ἔτσι εὐχαριστεῖται καλλίτερα ἢ ὄρασις μου.

Πανόραμα θαυμάσιον βλέπει ὁ επισκέπτης παρατηρῶν ἀπὸ τὸν Πύργον τοὺς πολυθρόβους Παρισίους, ἐνῶ ἡ ἡχὴ ἑλαφρῶς θωπεύει τὴν ἀκοήν.

Τὸ δάσος τῆς Βουλῶνης, τὸ Σαιν-Κλοῦ, καταπράσινα, διακρίνονται μικροσκοπικὰ, ἐνῶ κατὰ συχνὰ διαστήματα ἀμυδρῶς ἀκούονται οἱ συριγμοὶ τῶν παρὰ τὸν Σηκουάνα διερχομένων σιδηροδρόμων, οἵτινες σείουν ἑλαφρῶς τὸν Πύργον.

Ἐπὶ τῆς δευτέρας ὁροφῆς γυναῖκες καταγίνονται πωλοῦσαι διάφορα ἀντικείμενα. Σᾶς παρατηροῦν συμπαθέστατα μὲ τὰ ώραϊα ματάκια των, χωρὶς νὰ εἶνε παντελῶς ἐνοχλητικαί.

Διάφορα αὐτόματα κουτάκια εἶνε ἀνηρημένα ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἡ ἀποσύρτετε μίαν σοκολάταν ἢ μίαν γραπτὴν τύχην, μὲ τὴν ὁποίαν ἡ παρηγορεῖσθε ἢ περνᾶτε τὸν καιρὸν σας.

Όταν ἀνήλθομεν εἰς τὴν τελευταίαν ὁροφήν, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ διερχόμεθα μίαν ὥραν θαυμάζοντες τὸ πανόραμα τῶν Παρισίων καὶ τῶν πέριξ, ἐπεθεωρήσαμεν ὅλα τὰ αὐτόματα κυτία, εἰς τὰ ὁποῖα ρίπτεις ἐν δεκάλεπτον νόμισμα καὶ σοῦ δίδουν ἡ σοῦ λέγουν κάτι.

«Τί λέγουν τὰ μάτια μου».

Αὕτη ἦτο ἡ ἐπιγραφή ἐνὸς κυτίου. Κατὰ σειρὰν ἦσαν παρατεταγμένοι ἐξωγραφισμένοι ὀφθαλμοὶ διαφόρων χρωμάτων, ἀνωθεν δ' αὐτῶν καθρέπτης. Ὁ επισκέπτης παρατηρεῖ εἰς τὸν καθρέπτην καὶ τοὺς ἐξωγραφισμένους ὀφθαλμούς. Όταν δὲ εὔρη τὸ χρῶμα τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ ἐπὶ τῆς εἰκόνος, ρίπτει ἐπὶ τῆς ὁπῆς ἐκείνης τὸ νόμισμα, σύρει ἐν μικρὸν συρτάριον, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἀπορρίπτει τὸν χρησὸν τὸ κυτίον, ὁ ὁποῖος χρησὸς σᾶς κάμνει νὰ περάσετε πέντε λεπτὰ εὐχάριστα.

— Τὰ μάτια σας λέγουν πολλά ! μᾶς λέγει ἀπὸ τὸ ἐναντι μικρὸν περίπτερον μία διαβολεμένη παρισιὰνα, ἡ ὁποία κατεγίνετο τακτοποιοῦσα τὰ κάρτ-ποστάλ τῆς. Εἶνε περιττὸν νὰ ζητεῖτε τὴν γνώμην τοῦ κυτιοῦ.

— Πῶς τὸ καταλάβατε ; μαμζέλ.

— Σᾶς εἶδον προχθὲς τὴν νύκτα διασκεδάζοντας κατὰ πρωτότυπον τρόπον εἰς τὴν Μοντμάρτρ.

Ἡ Γαλλίς δὲν δυσκολεύεται νὰ συνάψῃ γνωριμίας.

Ἰδοῦ, μετ' ὀλίγον εὐρισκόμεθα πρὸ τοῦ περιπτέρου τῆς, τρυφερώτατοι καὶ σάν-φασὸν συνδιαλεγόμενοι, διάλεξις, ἣτις διήρκεσεν ἐπὶ πολὺ καὶ ἣτις κατέληξεν :

— Ὁ ρεβουάρ λοιπὸν αὔριον τὸ βράδυ !

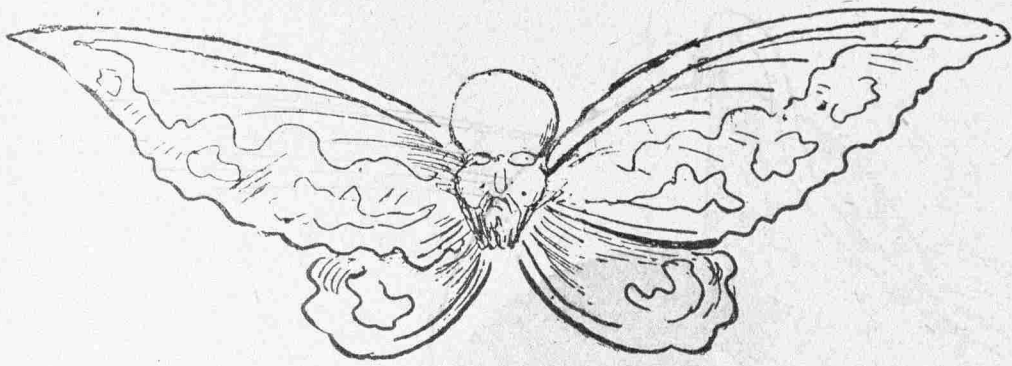
Ὁ ἥλιος εὐρίσκετο περὶ τὴν δύσιν του, χρυσιζῶν τὸν ὄριζοντα.

Κατήλθομεν τοῦ Πύργου, ἀφοῦ ἐστείλαμεν διὰ τοῦ ἐκεῖ ὑψηλὰ εὐρισκομένου ταχυδρομείου κάρτ-ποστάλ εἰς τοὺς φίλους μας, καὶ προχωρήσαντες ὀλίγον ἀπεβιβάσθημεν εἰς ἀτμόπλοιον τοῦ Σηκουάνα, ὅπερ μᾶς ἀπεβίβασεν εἰς τὴν ἀποβάθραν τῆς «Σαμαριταίν».

Μετὰ τὴν ἀποβίβασίν μας διηυθύνθημεν εἰς τὸ Καρτιὲ Λατέν, εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Καφεστιατόριον, τὸ ὁποῖον τακτικώτατα ἐπισκέπτονται δις καὶ τρίς τῆς ἡμέρας οἱ ἐκεῖ Ἕλληνες καὶ κατεστρώσαμεν τὸ πρόγραμμα τῆς νυκτός. **ΤΟ ΚΟΛΥΒΡΙΟΝ**

Περατουμένου εἰς τὸ φύλλον τῆς σήμερον τοῦ δευτέρου τόμου τῆς ἀνά χειρὸς Ἐπιθεωρήσεως, περατῶ καὶ ἐγὼ τὰς μετὰ συνεχείας ἐντυπώσεις μου ἐκ Παρισίων. Τὰς λοιπὰς ἐντυπώσεις θὰ περιγράψω εἰς μικρὰ αὐτοτελῆ ἄρθρα.

Ἡ ψυχὴ τῆς ἀνορθώσεως τῆς Ἑλλάδος (ὕπὸ Σταμ. Ἀθηνῶν).

Ἡ ΘΑΛΑΣΣΑ ΚΑΙ ΣΥ

Ἐξ ἀνεκδότου συλλογῆς « Δάφναις, Ἐλπίδαίς, Ὀνειρα ».

Τὴ θάλασσα τὴν ἀγαπῶ, γιὰτὶ ἐσένα μοιάζει, ἐσὺ θυμώνεις καὶ γελάς, κι' ἐκεῖν' ἀναστενάζει.

Τὴν ἀγαπῶ τὴ θάλασσα, γιὰτ' εἶναι πεισματάρη· ἐσὺ ξεσπάνεις μὲ θυμὸ κι' αὐτὴ μὲ τὴν ἀντάρη.

Μὲ κῦμα δέρνει τὴ στεργιά καὶ μὲ ἀφροὺς δροσιζει τὴ ληοκαμμένη ἀμμουδιά, θυμόνει, μουρμουρίζει.

Καὶ σὺ θυμώνεις κάποτε κι' αἰῶνια μουρμουρίζεις κι' ὅμως δροσιά, χαμόγελο, καὶ χάδια μοῦ χαρίζεις.

ΛΕΥΚΑΤΑΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ Μ. ΜΑΥΡΟΓΟΡΔΑΤΟΥ

(τὸ γένος Α. Τάγῃ, καθηγητοῦ).

Γαλατᾶ Χάν, 9, Κωνσταντινούπολις.

ΕΤΗΣΙΟΝ ΛΕΥΚΩΜΑ Η «ΗΠΕΙΡΟΣ»

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΑΙ ΤΟΥ 1910 ΚΑΙ 1911

Βιβλιοθήκη ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ Γ. ΤΑΓΗ

Βιβλίον Α'.—Τόμος Α'.

Βιβλίον Β', Τόμος Β'.—Τεῦχος Α'.

... Ἰερεὶ Ἀνάβασις.

Βιβλίον Γ', Τόμος Γ'. — Τεῦχος Α'.

Ξενοφ. Κύρου Παιδεία καὶ Ξενοφ. Ἑλληνικά.

« Η ΠΙΠΙΡΟΥΛΑ »

Τερπνὸν καὶ διδακτικὸν ἀνάγνωσμα διὰ παιδιά, μετὰφρασίς Ἰδοῦ Νοεμῆς Ζωηροῦ πασᾶ.

Εἰς φυλλάδια πρὸς 1 γρόσιον ἕκαστον καὶ εἰς τόμον τέλειον χρυσόδετον 27 γρ. τὸ τεῦχος.

ΤΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΦΡΑΜΜΑΣΩΝΙΑΣ

ἀποκαλυπτόμενα ὑπὸ Λέο-Τακίλ. Πιστὴ μετὰφρασίς. Εἰς φυλλάδια καλλιτεχνικώτατα τοῦ ἑνὸς γροσίου εἰκονογραφημένα.

Sauvodont

ἔχοντες ἀνάγκη ἀντι-κατὰ διὰ δῶρα ἢ δι' ἀτομικῶν τῶν χηρῶν, ὡς καὶ δι' ἀγορᾶς χονδρικῶς πρὸς μεταπώλησιν, ἃς ἀπευθύνθησαν ἐν Γαλατᾶ, ἐντὸς τοῦ Μεγ. Ἐθνικοῦ Χανίου, ἀριθμὸς 13 καὶ 14 εἰς τὴν

ΑΠΣΕΝΚΗΝ ΙΑΠΩΝΙΚΩΝ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ τοῦ ὁμογενοῦς κ. ΕΥΡΥΠΙΔΟΥ ΟΔ. ΣΑΜΘΡΑΚΗ γενικοῦ ἀντιπροσώπου μεγάλου ἐξαγωγικοῦ οἴκου τῆς Ἰαπωνίας,

ἐνθα θέλουσιν εὖρη ὅλα τὰ ἀριστουργήματα τῆς Ἰαπωνικῆς βιομηχανίας εἰς τιμὰς ἀπιστεῦτως εὐθηνάς.

ΥΓΙΕΙΝΗ

ΤΩΝ ΕΓΚΥΩΝ ΚΑΙ ΤΙΚΤΟΥΣΩΝ

ΕΥΛΑΜΠΙΟΥ

τοῦ διακεκριμένου τῆς πόλεως μας Ἱατροῦ.

Ἀπαραίτητος ὁδηγὸς πάσης ἐγκύου, διότι διὰ τῆς μελέτης αὐτοῦ ἐξασφαλίζεται ἡ κανονικὴ πορεία τῆς ἐγκυμοσύνης καὶ προλαμβάνονται πάντες οἱ ἀπὸ τοῦ τοκετοῦ κίνδυνοι.

Πωλεῖται παρ' ἅπασιν τοῖς βιβλιοπώλαις τῆς πρωτεύουσας καὶ τῶν ἐπαρχιῶν ἀντὶ γρ. 5.

ΛΕΥΚΟΙ ΟΔΟΝΤΕΣ

ΜΟΝΟΝ

ΔΙΑ ΤΟΥ

ΛΕΥΚΟΔΟΝΤΟΣ ΤΣΙΜΕΝΙΔΟΥ

ΛΑΧΕΙΟΦΟΡΟΙ ΟΜΟΛΟΓΙΑΙ

ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΠΙΣΤΩΣΙΣ ΟΛΛΑΝΔΙΑΣ

Ἰσχύουσιν ἐπὶ 70 ἔτη, κληρούμενα κατὰ διμηνία.

Εἰς τὴν προσεχῆ κλήρωσιν

ὁ πρῶτος λαχνὸς κερδίζει

φρ. 125,000

ἕτεροι 1999 ΛΑΧΝΟΙ

ΚΕΡΔΙΖΟΥΣΙ ΜΙΚΡΟΤΕΡΑ ΠΟΣΑ

Τιμὴ τοῖς μετρητοῖς

Γρ. χρ. 168 πληρωνόμενα ἐφ' ἅπαξ.

Δι' ἀγορᾶς ἀποταθῆτωσαν πρὸς τοὺς κκ.

P. Addally et Cie, Χουριετ Χάν, ἀρ. 14,

15 Γαλατᾶ, Κωνσταντινούπολις. Οἱ ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ παρακαλοῦνται νὰ προσεβάσωσι τὸ τίμημα διὰ ταχυδρ. ἐπιταγῆς μανταπόστ ἢ διὰ τσέκ.

ΕΠΕΑ ΠΤΕΡΟΕΝΤΑ

Νότα καὶ νῶτα.

Αἱ Δυνάμεις εἰς τὸ φλέγον Κορητικὸν ζήτημα ἔρριψαν καὶ πάλιν νερό. Ἀπήντησαν εἰς τὴν ἐντονον Νόταν τῆς Ὑψηλῆς Πύλης. Τονίζουσι ὅτι ἡ Νότα ἐγράφη εἰς ὑψηλὴν κλίμακα, καὶ ὅτι χάριν τῆς ὁμοφωνίας ἐπιβάλλεται νὰ καταβιβασθῇ ὁ τόνος τῆς κλίμακος· εἰς τὴν εὐρωπαϊκὴν συναυλίαν κακῶς ἤχουσι τοιαῦτα παραφωνίαί...

Μὲ ἄλλας λέξεις, εἰς τὴν Νότα—Nota bene—«ὡς πρῶτοι ἡμεῖς προηγγείλαμεν», αἱ Δυνάμεις ἔστρεψαν τὰ νῶτα!...

Αἶας ὁ μαστιγοφόρος.

Αἶας ὁ μαστιγοφόρος προτείνω νὰ ὀνομασθῇ ὁ νέος μας δήμαρχος καὶ νομαρχεῶν Κιαζήμ βέης. Διότι κρατεῖ πάντοτε μαστίγιον. Καὶ μαστίζει τὴν χολέραν, ἡ ὁποία ὡς φοβερὰ μαστιξ μαστίζει τὴν πόλιν μας.

Ἐκ τῆς ἱστορίας γνωρίζετε βεβαίως περὶ τοῦ Αἴαντος, βασιλέως τῆς Σαλαμίνας. Ἦτο ἀτρόμητος ἄνθρωπος, καὶ πολεμικώτατος.

Ὁ Ὅμηρος τὸν ἀποκαλεῖ μεγάλθυμον, ἴφθυμον, πελώριον.

Ἀτρόμητος καὶ πολεμικώτατος καὶ ὁ δήμαρχός μας, καὶ μαστιγοφόρος πάντοτε, δίκαιον εἶνε ν' ἀποκληθῇ Αἶας ὁ μαστιγοφόρος.

Τί φοβερώτερον τῆς χολέρας;

Εἰς τὴν ἐρώτησιν αὐτὴν, προταθεῖσαν εἰς ὄμιλον φίλων, ἀπήντησαν:

- Ἡ πανοῦκλα.
- Οἱ μαλλιαροί.
- Ἡ μόδα.
- Ὁ Μιστριώτης.
- Ἡ ἀναπαραδιά.
- Τὰ γλωσσικὰ ἄρθρα τοῦ «ἐπαξίως κατέχοντος τὴν θέσιν του» καθηγητοῦ.
- Ἡ Χαϊκανοὺς τοῦ Κεσίσογλου.
- Αἱ γελοιογραφαί τῆς χολέρας.
- Ἡ πεθερά μου!...

Ἐξω... νυχίσεις

Μόλις ἔστειρώθησαν τὰ νύχια εἰς τὸ κρέας τῶν δακτύλων τοῦ Ἑλλήνος Κοντογιάννη, μόλις κατέπαυσεν ὁ σάλος, ἄλλος παρουσιάζεται, Βούλγαρος αὐτός, παραπονούμενος ὅτι καὶ τὰ ἰδικά του τὰ νύχια ὑπέστησαν ἐξω... νυχίσεις. Καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ὁ διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας, κατόπιν τῶν γενομένων παραστάσεων, ὑπεσχέθη ὅτι θὰ ἐξονυχίσῃ τὸ ζήτημα.

Ἐξάισιον!

— Γιατί, κύριε τὸ σουπλιμέ λέγεται Sublimé; ἐρωτᾷ μαθητὴς τὸν γαλλοδιδάσκαλόν του.

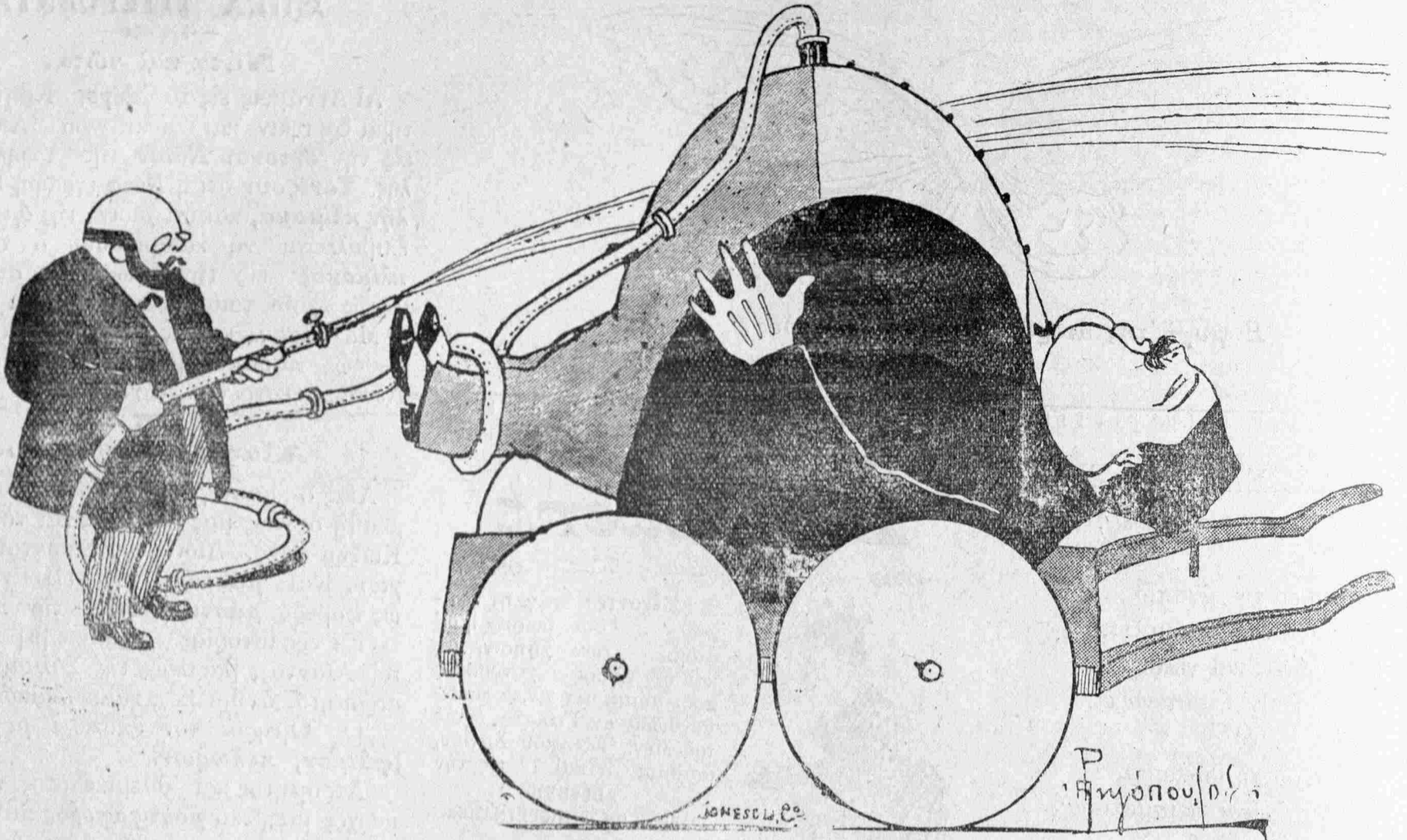
— ... Διότι, παιδί μου, εἶνε Sublime (ἐξάισιον) κατὰ τῆς χολέρας!...

Καὶ ἐν τετραστίχον

διὰ τὴν καταδίωξιν τῆς ληστείας.

Ληστὰς θηρεύει ὁ στρατὸς εἰς ὄρη καὶ εἰς ἔλη.

Στὴ Πόλιν δὲν εἰσέρχεται νὰ πιάσῃ ὄσους θέλει;

Κι' αὐτὸ μιὰ δοκιμὴ!

Χολέρα καὶ ... κάλοι τῶν ποδῶν.

Φίλος φαρμακοποιὸς δημοσιεύει εἰς τὰ ἐγ-
χώρια φύλλα εἰδοποίησιν τῶν φαρμακευτι-
κῶν τοῦ σπεσιαλιτέ, ὑπὸ τὸν γενικὸν τίτλον :
Προφυλακτικὰ κατὰ τῆς χολέρας. Μεταξὺ
τῶν σπεσιαλιτέ αὐτῶν ὑπάρχει καὶ φάρμα-
κον διὰ ... τοὺς κάλους τῶν ποδῶν! ...
Καὶ αὐτό, βεβαίως, εἶνε θαυμάσιον προφυ-
λακτικὸν τῆς χολέρας! Ὅταν μᾶς καταδιώκῃ
ἡ χολέρα, γερὰ νάχωμεν τὰ πόδια, νὰ τρέχω-
μεν νὰ μὴ μᾶς προφθάσῃ! ...

Καθὼς λένε οἱ Τοῦρκοι ...

Ἄπὸ τὸ Παρί ἐπέστρεψεν ὁ φοβερὸς λιμα-
δόρος ἀξιότιμος κύριος Ἄπύλωτος. Καὶ δὲν
παύει νὰ διηγῆται, κατὰ πᾶσαν συνάθροισιν
φίλων, τὰς ἐντυπώσεις του. Χθὲς τὸ βράδυ
εἰς τὸ Λόντρο ἀρχίζει τὰ ἴδια, προσθέτων μάλ-
ιστα εἰς κάθε φράσιν του καὶ μίαν γαλλικὴν
λέξιν. Ἐπὶ παραδείγματι :

— Καὶ σοῦ ἦτο μιὰ τουταφὲ μπιζοῦ,
καθὼς λένε οἱ Γάλλοι.

Ἦ:

— Τὸ θέαμα ἦτο ἐξελάν, καθὼς λένε οἱ
Γάλλοι.

Ἦ:

— Μὰ ἦτο μανιφίκα, καθὼς λένε οἱ Γάλ-
λοι.

Καὶ τὰ παρόμοια, πάντοτε μὲ τὴν ἴδιαν
ἐπιφώνημα: «καθὼς λένε οἱ Γάλλοι».

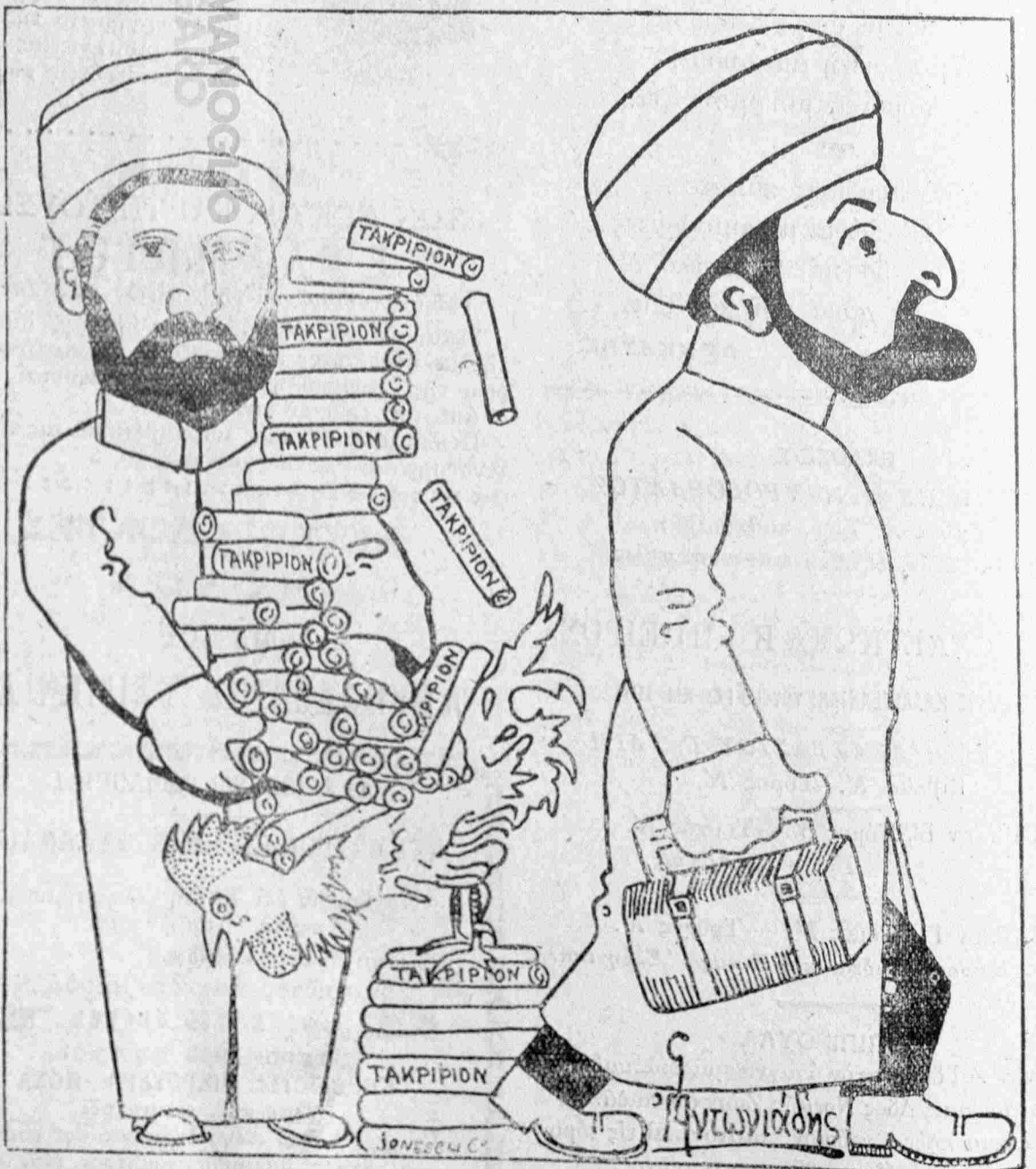
Οἱ παρακαθήμενοι φίλοι εἶχον ἀηδιάσει
πλέον. Περισσότερον ὅμως ὁ φίλος Δελη-
γχιαοῦρης, ὁ ὁποῖος, μόλις ἐτελείωσεν ὁ διη-
γούμενος, τῷ λέγει :

— Ἐτελείωσες ;

— Μάλιστα.

— Σιχτίρ, λοιπόν, ὅπως λένε οἱ Τοῦρκοι! ...

ΦΑΡΜΑΚΙΑΝΣ

Τὰ φόρτωσε ἕως τὸν πετεινὸ καὶ ... φεύγει.